

NOILE MINORITĂȚI
DIN **BUCUREȘTI**

Analiza prezenței „noilor minorități” din București

Promotor:

Partener:

Telemarksforsking

Promovarea **DIVERSITĂȚII**
ÎN CULTURĂ ȘI ARTĂ
în cadrul patrimoniului cultural european

**ASOCIAȚIA MIȘCAREA PENTRU ACȚIUNE ȘI INIȚIATIVĂ EUROPEANĂ
NOILE MINORITĂȚI DIN MUNICIPIUL BUCUREȘTI**

Acest raport a fost realizat în cadrul proiectului
Noile minorități din municipiul București, implementat de **Asociația Mișcarea
pentru Acțiune și Inițiativă Europeană**, în parteneriat cu Institutul de Cercetare
Telemark și finanțat printr-un Grant oferit de Norvegia, Islanda, Liechtenstein și
Guvernul României.

Proiectul se derulează în cadrul programului PA17/Ro13 “Promovarea diversității
în cultură și artă în cadrul patrimoniului cultural european”.

COORDONATOR PROIECT
Bianca-Maria Bălșan

AUTORI
Răzvan Dumitru

ANALIZA PREZENȚEI NOILOR MINORITĂȚI ÎN BUCUREȘTI

RĂZVAN DUMITRU

I. INTRODUCERE	4
1. Cum ne gândim și ce ne interesează la "noile minorități ale Bucureștiului?"	
2. Metodologia Cercetării	
3. De ce au venit în București participanții la cercetare?	
II. PERCEPȚIA BUCUREȘTIULUI	6
1. Dinamismul Orașului	
2. Lipsa Violenței Stradale	
3. Dezvoltarea Economică	
4. Diversitatea, Centralizarea și Viața Culturală	
5. Civismul	
6. Calitatea Vieții	
7. Problema Traficului	
8. Problema Sărăciei	
III. UTILIZAREA BUCUREȘTIULUI	20
1. Infrastructura	
2. Locuirea	
3. Relațiile cu instituțiile publice	
4. Timpul Liber	
IV. FORME DE AGREGARE COMUNITARĂ A NOILOR NAȚIONALITĂȚI	28
V. CUM SE VĂD BUCUREȘTENII?	30
VI. CUM SE VEDE VIITORUL ÎN BUCUREȘTI?	33
1. Planuri de viitor	
VII. CONCLUZII	38
DESPRE PROIECTUL NOILE MINORITĂȚI DIN MUNICIPIUL BUCUREȘTI	41
DESPRE ASOCIAȚIA MIȘCAREA PENTRU ACȚIUNE ȘI INIȚIATIVĂ EUROPEANĂ (M.A.I.E)	43

I. INTRODUCERE

1. Cum ne gândim și ce ne interesează la "noile minorități" ale Bucureștiului?

Din 1990 și până în prezent câteva mii de cetățeni străini din China, Franța, India, Italia, Liban, Marea Britanie, Turcia și Republica Moldova s-au stabilit în București, Cele opt țări menționate mai sus sunt cele cu cei mai mulți cetățeni străini din punct de vedere oficial rezidenți în București. Noii rezidenți au ajuns în București din diverse motive. Unii dintre ei au fost mânați de noile oportunități economice ca mici antreprenori sau ca angajați a unor mari companii sau a unor instituții culturale, educaționale sau ca studenți. Aceste noi sosiri au o cauză mai profundă ce ține în mare parte de re-modelarea legăturilor politice, culturale și educaționale a României cu mai multe țări sau chiar regiuni ale lumii. Astfel noua imigație are la bază legăturilor mai accentuate cu țări din Europa de Vest dar și cu alte țări asociate lumii "capitaliste occidentale" cum sunt Turcia și India. Un caz aparte sunt politicile educaționale și de cetățenie începute imediat după 1989, îndreptate în mod special către cetățenii Republicii Moldova care au creat o imigație consistentă de cetățeni Moldoveni în România. Mai sunt apoi și vechile relații începute mai înainte de 1989 cu țări ca Libanul și China, pe baza cărora s-au țesut noi legături umane și economice.

Din ceea ce știm un studiu despre cum percep imigranții orașul București nu a mai fost făcut sau nu este public. Scopul acestui studiu este exploratoriu, încercăm prin el să schițăm o imagine a Bucureștiului ca și cum am vedea prin ochii celor opt "noi minorități". Urmărim de asemenea din ce spun acești oameni și felul în care se integrează în viața urbană bucureșteană și ce își doresc de la orașul în care trăiesc. Am presupus de la început că aceste noi minorități vor vedea și utiliza orașul în mod diferit, având în spate culturi diferite și ajungând în București din cauze diferite, totuși am găsit diferențe mari între percepțiile acestor imigranți sau chiar perspective complet opuse asupra orașului poate mai mult decât ne așteptam.

Deși putem identifica subiecții cercetării în mai multe feluri vom sublinia țara de origine ca principal mod de identificare al acestora, generalizând la nivel exploratoriu afirmații despre noile naționalități din București. Cu toate acestea aceste generalizări nu sunt pretenții de reprezentativitate în vreun fel la nivelul naționalităților respective. Mai mult, acolo unde am observat vom puncta și anumite lucruri comune ale diverselor naționalități și vom puncta eventual comunalități între diverse arii geografice sau culturale mai extinse. Astfel nu numai ca nu generalizăm la nivelul diverselor grupuri naționale luate în considerare aici dar credem că naționalitatea este doar unul din multele criterii posibile ce pot fi aplicate oamenilor cu care am stat de vorbă și că acesta nu este în nici un caz exhaustiv.

Vom vedea că există lucruri comune între diverse naționalități în ceea ce privește percepțiile despre oraș dar și diferențe foarte mari. În general atât asemănările cât și diferențele provin din experiența pe care o au cu Bucureștiul în contrast cu ceea ce au trăit până la venirea în acest oraș. Astfel, fiecare individ își trăiește experiența bucureșteană în funcție

de experiențele anterioare, din orașele și țările în care s-au născut, au fost educați și au muncit până să fi ajuns în București. Înafara de aceasta, fiecare individ se raportează la oraș și în funcție de principala motivație sau resort al șederii în București. În general Bucureștiul este perceput ca un oraș cu un nivel al calității vieții bun sau foarte bun pentru cei ce provin din est și din sud și este perceput ca un oraș cu mari lipsuri din această perspectivă pentru cei din nord și din vest. Bucureștenii la rândul lor sunt percepuți diferit de către diferite naționalități fie ca civilizați fie cu curenți mari de civilizație, mai ales urbană. Sunt și puncte comune ale percepțiilor ca de exemplu percepția unei îmbunătățiri accentuate a implicării civice a bucureștenilor în ultimii ani în paralel cu o schimbare de generații benefică la nivel instituțional.

Majoritatea celor cu care am discutat experimentează Bucureștiul ca a doua sau a treia locație majoră în decursul vieții și nu doar ca una dintr-o serie mai lungă de locuri în diverse orașe ale lumii. Nu am avut "expați", în sensul contemporan al practicii, ca subiecți ai cercetării noastre¹, pe participanții la cercetarea noastră îi putem mai degrabă desemna ca imigranți în București, oameni care nu practică relocarea dintr-o țară în alta în mod constant. Din această cauză comparațiile pe care subiecții cercetării noastre le-au făcut cu locul de origine are o însemnătate mare și pentru ei și pentru studiul nostru pentru că țara din care provin este punctul de referință la care se raportează aceștia în evaluarea Bucureștiului și a vieții de aici.

2. Metodologia Cercetării

Cercetarea de față se bazează pe opt focus grupuri cu rezidenți proveniți din cele opt țări, acestea fiind cele mai numeroase din București. Patru din aceste focus grupuri au fost mixte. Astfel am organizat un focus grup cu bărbați libanezi și turci, unul cu femei libaneze și turce, un focus grup cu italieni, francezi și britanici și un focus grup cu indieni și britanici. Restul focus grupurilor au fost focusate pe câte o naționalitate.

Probleme inerente de recrutare ne-au împiedicat să avem același număr de subiecți la toate cele opt focus grupuri pe care le-am organizat, numărul participanților la focus grupuri a variat între patru și opt persoane. De asemenea, reprezentarea bărbaților și femeilor a fost în favoarea bărbaților la aproape toate naționalitățile cu excepția moldovenilor și italienilor unde au participat un număr egal de bărbați și de femei. Din păcate nu am reușit să cuprindem în cadrul focus grupurilor nicio femeie din Marea Britanie, India și Liban. Dificultatea a provenit și din cauză că sunt diferențe mari între numărul bărbaților și al femeilor imigranți în București, poate cu excepția cetățenilor din Republicii Moldova. Ne-am dorit de asemenea să avem o prezență la focus grupuri care să acopere segmentele de vârstă 18-30 ani, 31-50 ani și peste 50 de ani nu neapărat omogen, așteptându-ne să avem cei mai mulți din segmentul de mijloc. Cu toate acestea nu în fiecare dintre focus

1. Prin expați înțelegem angajați a unor organizații, instituții sau companiicomerciale care petrec până la 2-4 ani într-o țară mutându-se apoi în alta.

grupuri au fost reprezentanți din toate aceste segmente. La focus grupul cu moldoveni au fost prezenți de exemplu numai tineri între 18-30 de ani, iar la alte focus grupuri, cum sunt la cel cu britanici și indieni și la cel cu britanici, francezi și italieni cei până la 30 de ani nu au fost reprezentați deloc.

3. De ce au venit în București participanții la cercetare?

Participanții la cercetarea noastră au ajuns în București ca studenți în cazul cetățenilor turci, moldoveni, libanezi și chinezi, iar cei care au venit din vestul Europei, italienii, britanicii și francezii au venit pentru un loc de muncă sau cu interese de afaceri, de asemenea acest lucru este valabil și pentru cetățenii indieni din cercetarea noastră. Există însă și excepții între participanții de la focus grupuri din fiecare naționalitate. Astfel au participat și studenți francezi, indieni și italieni. Faptul că nu au fost prezenți mai mulți studenți din țările vestice dă seama și de traiectoria specifică cetățenilor proveniți din Europa occidentală ce vin aici la studii pe o perioadă determinată dar nu aleg apoi să rămână în București. Spre deosebire de aceștia studenții proveniți din Moldova, Turcia, Liban și China sunt în mai mare măsură înclinați să rămână în România. Din ceea ce am aflat în cadrul acestor discuții Bucureștiul este mai atractiv din punct de vedere al posibilităților pe care le oferă din punct de vedere profesional la nivel individual cetățenilor moldoveni și italienilor care încep să perceapă orașul ca un loc cu posibilități de angajare superioare celor din Italia. Francezii au fost în principal motivați de câștigurile salariale mai mari oferite de instituțiile sau firmele pentru care lucrează, de descoperirea unei țări mai puțin cunoscute cu o natură foarte bogată. În continuare vom sublinia aspectele pe care participanții la cercetare le-au scos în evidență ca trăsături ale orașului apoi vom prezenta câteva aspecte ale utilizării orașului atât ca mediu construit cât și ca mediu uman și social, ca în cele din urmă să prezentăm modul cum văd viitorul orașului dar și al lor personal în București.

II. PERCEPȚIA ORAȘULUI

1. Dinamismul Bucureștiului

Moldovenii compară capitala României cu orașele din Republica Moldova dar și cu alte orașe din România unde au mai locuit, iar comparația este în beneficiul Bucureștiului pe care-l găsesc ca pe un oraș mare, cosmopolit, asemănător altor mari capitale europene, cu un ritm de viață foarte alert. Pentru ei problema și încercarea principală este adaptarea la un stil de viață mai alert și oarecum diferit față de locul din care provin. Pentru aceștia, putem spune că miza personală este mare pentru că de obicei ei nu vin într-un mediu pregătit dinainte ci încep să-și clădească o viață personală și profesională de multe ori de la zero. Cu toate acestea impulsul alegerii Bucureștiului poate ține de ajutorul pe care-l pot oferi rudele sau prietenii pe care îi au în București sau în Ro-

mânia. La început orașul creează o senzație de nesiguranță dar care este transformată de către cei intervievați într-o formă de încercare existențială și o motivație pentru integrare în speranța unei vieți împlinite și prospere.

“Este foarte agitat orasul. Este cel mai agitat loc din România pentru mine, este o metropolă până la urmă, așa o resimt, este comparabil cu agitația din alte orașe, Paris sau alte capitale în care am fost în vizită. Pe de altă parte omul se adaptează oriunde, asta am resimțit-o, am venit cu mari temeri în București [...]Este un oraș cu străzi frumoase, și cu clădiri vechi și frumoase, cu localuri noi, cu străzi ascunse dar frumoase.” (I., 29 de ani, actor, moldovean)

“Bucureștiul este un loc dinamic, unde există oportunități în a te realiza. Este un oraș dinamic unde trebuie să te adaptezi încontinuu, unde ce ai învățat astăzi, mâine se schimbă. Trebuie să te adaptezi și să înveți încontinuu pentru a ține pasul cu schimbările din economie și din societate. Dinamismul este ceea ce caracterizează viața din București. Până la urmă Bucureștiul este un loc în care poți să te împlinești din punct de vedere profesional și material.” (S., 25 de ani, manager, moldovean)

Pentru moldovenii cu care am stat de vorbă, orașul București este locul posibilităților, al șanselor profesionale și personale. Aceste lucruri fac ca unele aspecte ale orașului, mai ales la primul contact neplăcute (dezordinea, felul de a se comporta al taximetriștilor, individualismul bucureștenilor) să fie trecute în fundal, sau chiar să fie recontextualizate într-o manieră pozitivă, iar în final imaginea de oraș dinamic și de *melting-pot* cel puțin pentru spațiul cultural românesc să prevaleze. Moldovenii sunt atenți la capacitatea orașului de a integra diversele regionalisme românești și-l văd ca o sinteză a României.

Dinamismul orașului este subliniat și de cetățenii proveniți din Europa de Vest, francezii, britanicii și italienii văd Bucureștiul ca pe un oraș viu ce oferă puseuri de adrenalină și sentimentul că viața nu stă pe loc.

“Nu este un oraș frumos dar are caracter [...] îți dă adrenalină” (P.-M, 45 de ani, profesor, francez).

2. Lipsa Violenței Stradale

Mulți dintre subiecții focus grupurilor au apreciat caracterul dinamic al orașului nu numai la nivelul vieții de zi cu zi dar și transformările acestuia din anii '90 până la momentul discuțiilor. Astfel, mai toată lumea care a văzut orașul într-o perioadă mai îndelungată apreciază îmbunătățirea vieții în București din mai multe puncte de vedere. Britanicii au

observat scăderea violenței până la dispariția ei aproape completă din spațiul public iar indienii creșterea gradului de toleranță în viața urbană, aceștia din urmă au trăit vremuri mai puțin plăcute în Bucureștiul anilor `90 sau începutul anilor 2000 când se întâmpla să fie tratați discriminatoriu.

“În 1995 când am ajuns prima oară, Bucureștiul era un oraș periculos, se întâmpla să fii tâlhărit sau furat pe stradă, la Gara de Nord te atacau dacă erai străin și te împingeau într-un colț să îți ia banii[...]. Au dispărut și cei care schimbau banii pe stradă. În fața Intercontinentalului erau mereu unii care voiau să schimbe bani. Dar în general nu sunt crime violente în orașul ăsta.”
(D., >50, antreprenor, britanic)

“Înainte unora le era frică că nu am cu ce plăti în magazine, acum au început chiar să zâmbescă. S-a modificat atitudinea. Sunt deasemenea din ce în ce mai mulți imigranți în București, poate chiar ilegali. Deci orașul va deveni din ce în ce mai internațional. Oamenii au început să fie obișnuiți să vadă oameni de culoare cum sunt Indienii, cum sunt Africanii.”

Lipsa violenței și sentimentul de siguranță, împreună cu creșterea toleranței față de cei diferiți sau și mai exact față de cei de culoare sunt unele dintre atuurile cele mai importante subliniate și de către alți naționali rezidenți în București cum sunt turcii și francezii. Orașul și-a îmbunătățit siguranța publică în ultimii 20 de ani. O experiență diferită semnaleză însă cele câteva tinere femei din Turcia ce poartă *hijab*. Ele ne-au povestit despre curiozitatea călătorilor din mijloacele de transport public față de religia și portul lor. La momentul discuției tinerele domnișoare au subliniat doar curiozitatea, de înțeles a oamenilor din perspectiva lor, și nu au menționat forme fațșe de agresivitate. Aceleași participante au subliniat însă agresivitatea atenționărilor morale ale pasagerilor mai în varstă cu privire la modul în care se gestionează locurile pe scaune în transportul urban și sentimentul de nesiguranță în transportul public de suprafață și abuzurile controlorilor de bilete.

3. Dezvoltarea Economică

O parte din respondenți observă dezvoltarea economică a orașului în ultimele două decenii, o bună parte dintre cei care au călătorit mai mult evaluează pozitiv evoluția orașului din ultimii ani. Astfel un investitor bancar din India care vizitează des cu afaceri Bucureștiul îl compară astfel cu alte orașe din lume:

“Orașul s-a îmbunătățit considerabil, am fost în peste 22 de țări din toată lumea și nu am mai văzut în ultimii ani o dezvoltare asemănătoare a vreunui oraș comparabilă cu Bucureștiul, în afară de Hong Kong. Se fac multe lucruri în București și chiar dacă se fac dificil și cu multe probleme vezi că efortul este ca lucrurile să fie mai bune, ca

lumea să se simtă mai bine, că rezultatul final să fie mai bun.”(S, 62 ani, investitor bancar, indian)

“La moment sunt de părere că ăsta este unul din cele mai faine orașe din lume, e părerea mea subiectivă desigur. Și am călătorit prin multe țări, da sunt orașe mai mari, mai dezvoltate, au infrastructură mai bună dar aici a fost ceva ce m-a prins. Acum m-am mutat aici, lucrez aici, am și o casă și nu cred ca o să plec curând de aici. Și asta ar fi o experiență de hate-love relationship care a venit pe parcurs.” (E., 29, moldovean)

Și libanezii au remarcat faptul că Bucureștiul și România au reprezentat posibilități de afaceri, începând cu anii `90, o situație pe care o văd din ce în ce mai diminuată din cauza reglementării tot mai accentuate a vieții economice din țară. Impresia subiecților libanezi care văd orașul și România ca un loc unde posibilitățile de a face afaceri se reduce văzând cu ochii din cauza reglementărilor tot mai stricte ale autorităților coincide cu evaluarea pe care o dau italienii istoriei emigrării în România după `90. Astfel pentru italieni România și Bucureștiul, ca principalul pol de dezvoltare al țării, au fost în primele două decade atractive pentru italienii care au venit să facă mici afaceri și să „exploateze” potențialul de muncă ieftină și dorința unor femei tinere din România de a-și găsi parteneri care să le ofere o viață mai bună.

Cei cu care am stat de vorbă însă, toți în segmentul de vârstă 20-40 de ani sunt tineri italieni, cu educație universitară ce au venit în București pentru ca orașul le oferă posibilități de angajare sau antreprenoriat conform educației lor universitare, oportunități ce sunt din ce în ce mai rare în Italia. O parte din ei sunt activi în mediul cultural-artistic, în ONG-uri sau lucrează în companii multinaționale localizate în oraș.

“Noi nu suntem delocatori a unui business din Italia pentru a plăti salarii mai mici și mai puține taxe. Noi ne asociem cu români facem diverse lucruri. fotografie, altcineva predă cursuri la facultate, altcineva face programări de filme la festivaluri de film, altcineva face traduceri.” (C, 32, italiancă)

Bucureștiul este văzut de aceștia ca un oraș care oferă locuri de muncă în marile firme multinaționale pentru majoritatea noilor naționalități interviewate. În afară de turci și britanici restul participanților la focus grupuri au subliniat prezența co-naționaliilor lor sau a lor personal în marile companii ce au sedii în București. Francezii și chinezii au subliniat importanța propriilor companii pentru crearea de locuri de muncă pentru co-naționali, iar cei din Moldova, Italia, India au subliniat prezența marilor companii globale ce îi pot angaja.

O parte din cei interviewați atât din vest cât și din est, dar în special cei proveniți din India, China și Franța remarcă posibilitățile pe care le oferă Bucureștiul și România

pentru investiții străine și pentru dezvoltarea de afaceri locale atât în industrie cât și în turism și agricultură.

4. Diversitatea, Centralizarea și Viața Culturală

Francezii, italienii și britanicii proveniți din societăți cu zone urbane mai stabile și îndelung cultivate observă caracterul contrastant al arhitecturii bucureștene, ale diverselor zone din oraș, pendularea urbană între diverse stiluri istorico-arhitecturale, între zone frumoase și clădiri foarte urâte. În general ei apreciază clădirile și străzile ce datează dinaintea perioadei socialiste.

„Din punct de vedere arhitectural orasul are cladiri frumoase si cladiri foarte urate din multe perioade istorice. Bucurestiul este un oras in care se poate vedea interventia brutală a istoriei.”(P.M. – 31-50 de ani, profesor francez)

“Este un oras contrastant, fiecare cartier și sector are propria identitate care e destul de marcată. Totul e foarte contrastant și în continuă schimbare iar orasul este foarte divers. Nimic nu e la fel, din Floreasca până în Centrul Vechi sau din Ferentari până în Vatra Luminoasă.”(P., 18-30 ani, studentă, franțuzoaică)

Au fost însă și respondenți care au apreciat arhitectura socialistă și brutalismul ei pe care-l văd în contrast cu arhitectura mai veche.

“Iubesc Bucurestiul, îmi place foarte mult. E un oraș plin de abstrac-tism urbanistic și uman, și sunt uimit de stilurile diferite. Poți găsi o clădire modernistă în spatele unei clădiri neo-clasice.” (A., 31-50 de ani, manager cultural, italian)

Și cetățenii moldoveni apreciază diversitatea arhitecturală a Bucureștiului, clădirile vechi și straduțele ascunse din spatele marilor bulevarde pe care o alătură diversității culturale și umane a Bucureștiului. Alții, provenind din diferite țări observă estetica urâtă a multor clădiri din București, mai ales a celor din perioada socialistă și aerul de tristețe pe care acestea îl dau orașului iarna, atunci când nu sunt acoperite de verdele copacilor.

“Comparativ cu alte orașe din Europa binențeles că nu arată atât de bine, pare un pic depresiv mai ales iarna din cauza blocurilor, dar primăvara și vara e foarte frumos. [...] Dar sunt foarte multe clădiri urâte în București.” (T., 31-50 ani, om de afaceri, turc)

“Blocurile înainte mi se păreau foarte gri. Dimineața aș vrea să fie culorile mai galben mai vesele, și dacă ar fi blocurile mai colorate ar fi și mai bine.”(S., 31-50 ani, studentă, turcoaică)

Omogenitate arhitecturală a Bucureștiului este valorizată pozitiv ca planificare urbană de către turci, pentru unii din ei acest lucru face orașul mai plăcut estetic și mai ordonat decât orașele turcești.

“M-am obișnuit cu Bucureștiul, poate că locuiesc de atâta timp în București. Nu este atât de amestecat, de exemplu în Istanbul sau în Turcia sunt niște orașe care sunt foarte amestecate, în care sunt și case, sunt și blocuri, adică față de Turcia este mai ordonat și mai planificat, pe lângă asta sunt gândite niște locuri sau niște parcuri foarte multe în București și asta dă o frumusețe la oras, oamenii au locuri să se plimbe, să se ducă în weekenduri. Cu toate astea este un oraș frumos.” (R., 18-30 ani, inginer constructor, turc)

Și indienii observă diversitatea crescândă a Bucureștiului cu oameni ce provin de pe continente diferite, și astfel apare o mai mare diversitate „rasială” a orașului.

“Acum 11 ani când am ajuns în București am fost să cumpăr pâine și m-au întrebat dacă am bani să plătesc. Mi s-a mai întâmplat apoi pe stradă să îmi spună că sunt țigan, înainte luam lucrurile astea personal, după aceea am realizat că oamenii sunt ignoranți și nu știu. S-a schimbat mult între timp.”(S., 31-50, inginer IT, indian)

Moldovenii și turcii văd orașul ca un centru cultural, politic și economic observând concentrarea administrativă și de resurse economice a capitalei în comparație cu restul țării. Ei, împreună cu libanezii sunt cei care compară mai des Bucureștiul cu restul orașelor din România.

Francezii și italienii apreciază facilitățile pe care le oferă orașul în termeni de cultură urbană, multele terase și faptul că își pot petrece timpul liber afară. De asemenea stilul relaxat în comportament al bucureștenilor este apreciat în comparație cu rigiditatea vieții burgheze din alte orașe europene. Din această cauză Bucureștiul pare mai potrivit pentru tineri și începe să capete vizibilitate la nivel European. Orașul, observă ei, începe să fie vizat pentru excursii, pentru distracție de către tineri ce vin în oraș pentru un weekend sau ca studenți pentru perioade scurte. Impresia este de oraș în schimbare, într-un punct al tranziției care nu va rămâne așa.

Francezii și italienii care au participat la focus grup au scos în evidență caracterul dinamic din punct de vedere cultural al orașului. Efervescența culturală este observată prin diversele manifestări culturale și materiale ale orașului, de la baruri și restaurante, la evenimente culturale, filme, teatre, concerte și muzică.

În București este o viață culturală foarte diversă și în plină dezvoltare îmi place asta foarte mult. Merg la evenimente și la concerte, la Control și în alte cluburi. În fiecare zi se întâmplă lucruri foarte multe și foarte interesante în București: cluburi, teatre, cinema Studio. Sunt îndrăgostit de oraș. Îmi plac evenimente culturale, e un oraș foarte activ cultural.” (A., 35 de ani, manager cultural italian)

În special francezii și italienii au remarcat cultura alternativă a Bucureștiului. O parte din cei prezenți valorizează faptul că Bucureștiul nu este expus unei mode internaționale așa cum sunt alte orașe mari ca Londra și Berlinul ce îl ferește de fluxuri mari de turiști-consumatori lăsând încă Bucureștiului autenticitate observând însă aspirațiile locale.

“Nu îmi place mitologia Berlinului și a Londrei printre Bucureșteni, nu îmi place când oamenii de aici își privesc rău rădăcinile. Oameni care își refuză rădăcinile.”(A., 35 de ani, manager cultural, italian)

Cei prezenți la focus grupuri remarcă creșterea numărului de turiști și de vizitatori mânați de viața de noapte a orașului în centrul vechi dar și de alte evenimente culturale.

“De asemenea eu l-as asemana cu Berlinul, încă mai ieftin decât Berlinul de est. Este un oraș în care codurile burgheze sunt mult mai puțin prezente față de Europa de Vest. Și din cauza asta există o senzație de libertate, mai ales pentru cei tineri există cumva ceva similar unei jungle, suntem în situația unei tranzații de fapt care o face agreabilă.”(P. M., 45, francez)

5. Civismul

O bună parte din participanții la focus-grupuri au observat și apreciat implicarea crescândă a tinerilor în viața civică și în problemele publice ale orașului și nu numai. Faptul că focus grupurile s-au desfășurat în săptămânile care au urmat tragediei de la Colectiv și a mișcărilor de stradă care au urmat a atras atenția participanților la cercetare. Atât francezii cât și turcii apreciază pozitiv implicarea civică a locuitorilor Bucureștiului din ultimii ani. Turcii consideră pozitivă reacția autorităților publice care i-au în considerare cererile manifestanților și activiștilor indicând un proces democratic crescut al societății românești. Aceștia contrastează viața civică din Franta, de exemplu, cu cea din Romania și văd o creștere a implicării civice aici și o diminuare în țara de origine. Turcii sunt sensibili la răspunsurile autorităților din România în comparație cu cele turce.

“Acum însă pentru prima oară se simte ca oamenii vor să facă ceva colectiv, protestele Roșia Montană și Colectiv.” (A., 31-50 de ani, antreprenor social, francez)

“Eu sper că se va dezvolta Bucureștiul după aceste proteste, sunt mai optimist pentru că compar cu ce s-a întâmplat în parcul Gezi, acolo poliția a omorât 8 băieți tineri iar aici și-a dat demisia primul ministru, asta înseamnă că tinerii pot schimba viitorul.” (A., 31-50 de ani, om de afaceri turc)

Pe de altă parte majoritatea celor prezenți la focus grupuri remarcă **mizeria** din oraș și faptul că administrația locală nu are grijă de oraș, acest lucru este remarcat în special de cetățenii indieni și britanici. Tot ei pun accent pe contribuția directă pe care o pot avea locuitorii Bucureștiului prin grija fiecărui cetățean față de oraș. Francezii, britanicii și indienii remarcă lipsa de cultură urbană, pentru curățenia colectivă, și pentru regulile de conviețuire publică. Aruncatul gunoiului în spațiul public este semnalat de către indieni și britanici ca o problemă serioasă a orașului. Practici necivilizate sunt semnalate și de tinerele turcoaise cu care am stat de vorbă (D., 20-30 ani, studentă).

“Orașul este foarte murdar, e foarte mult gunoi pe stradă și oamenii aruncă gunoiul la întâmplare peste tot.” (V., 31-50, indian)

În general am putea generaliza că cei proveniți din culturile mai voluntariste, cu educație anglo-saxonă consideră că este responsabilitatea cetățenilor să aibă grijă de curățenia orașului, spre deosebire de ei, cei proveniți din țările cu o cultură a statului mai puternică ca cetățenii chinezi consideră că responsabilitatea aparține mai degrabă autorităților.

6. Calitatea Vieții

“Eu am fost în UK, în Paris, în Germania și dacă e să comparăm de exemplu cu Frankfurt care e un oraș diferit nu este atât de sociabil, nu vezi atât de multe locuri verzi. Parisul este un oraș înfricoșător noaptea și nu este curat. Londra este un oraș nebun în termeni de multiculturalitate, deci în termenii aștia Londra este pe primul loc. Comparabil cu orașele astea, Bucureștiul e un oraș care punctează bine, mai bine decât Parisul, nu aș locui în Paris, nu aș locui în Frankfurt și nu aș locui în Londra, depinde ce valorizezi în viață și ce îți dorești. Bucureștiul nu e un oraș nebun, sunt câteva zone nebune dar nu este peste tot și îți poți găsi liniștea și este până la urmă normal.” (R., 31-50, consultant în afaceri, libanez)

Chinezii consideră Bucureștiul un oraș curat, în care oamenii nu scuipă pe stradă și care a suferit transformări pozitive în ultimii ani. De asemenea cetățenii proveniți din China apreciază calitatea aerului din București. Turcii consideră că orașul București este un oraș verde și mai ales că beneficiază de aer curat. De altfel pentru o bună parte din cetățenii turci cu care am stat de vorbă curățenia, spațiul verde și calitatea aerului sunt motive importante pentru a-i determina să rămână în București, pentru ei aceste lucruri indică o calitate mai bună a vieții în comparație cu orașele din Turcia, chiar în comparație cu Istanbulul. În special sunt apreciate parcurile Bucureștiului ca fiind locuri foarte bune de relaxare și de petrecere a timpului liber. În special cetățenii veniți din China și Turcia au subliniat acest lucru, dar nici cei de alte naționalități nu fac excepție. Dintre parcurile cele mai menționate sunt parcurile Herăstrău, Floreasca, Circului și Titan.

“Îmi place să merg în Herăstrău cu bicicleta, noi numim parcul acela Pădurea Neagră, așa sună în Chineză “Herăstrău”. (H., >50 ani, chinezoaică)

În parcuri ne place. Merg în Herăstrău, un parc foarte frumos, eu locuiesc pe Ștefan cel Mare (R., 31-50, inginer constructor, turc)

7. Problema Traficului

Problema traficului este una dintre cele mai importante teme discutate în relație cu Bucureștiul și este de cele mai multe ori, așa cum ne-am așteptat, legată de toate celelalte activități pe care participanții la focus grupuri ca cetățeni activi ai Bucureștiului le îndeplinesc. Timpul în care se pot duce la îndeplinire activitățile din spațiul urban este legat de trafic. Din spusele celor intervievați traficul în București este important pentru activitățile profesionale, petrecerea timpului liber, cumpărături, relațiile cu autoritățile și nu în ultimul rând pentru relațiile de familie.

Britanicii, francezii și moldovenii reclamă dezordinea, lipsa de civism și agresivitatea participanților la traficul rutier din București, faptul că șoferii nu acordă prioritate și sunt mereu gata să creeze inconveniente celorlalți în trafic, iar în afară de acestea este problema fundamentală a folosirii automobilelor în masă în oraș ca simbol al statusului.

“Toti soferii se cred un Schumacher.” (M., 31-50 ani, jurnalist, britanic)

“Mi s-a întâmplat un caz real. O doamnă care nu vedea deloc m-a rugat să o ajut să treacă strada acolo la Unirii și la un moment dat a trebuit să intru cu ea efectiv pe stradă pentru că la un moment dat până în perete era mașina parcată, și mă gândeam mamă, dacă, ea intra pe stradă. [...] Sau dacă vine o tanti care își plimbă copilul în cărucior [I., studentă, 21-30 de ani, moldoveanca: sau în scaunul cu

rotile], exact! cred că una dintre principalele probleme este treaba asta cu mașinile, traficul.(I., 21-30 ani, actor, Moldovean)

“Și eu sunt biciclist de când sunt în București pentru ca am realizat la un moment dat că aceasta este cea mai utilă sursă de transport, vorbind de timp. Am un prieten la care mai merg, ne mai uităm la un film, la un fotbal, etc., locuiește în Colentina. Dacă aș lua tramvaiul aș face jumate de oră până la el, dacă merg pe jos aș face vreo 40 de minute, cu metroul aș face vreo 20 de minute, cu bicicleta sunt în vreo 10 minute de fiecare dată la el, indiferent. Și, da, sunt de accord cu tine că ar trebui mai multe piste [de biciclete], și cred că pentru un oraș mare ca Bucureștiul ar trebui să fie taxat și faptul că intri cu mașina în centru. Ceea ce nu înțeleg oamenii este că mașina este un lux, un confort pentru care trebuie să conștientizezi că trebuie să plătești pentru el. Deci e ceva care ocupă foarte mult spațiu și dacă vrei acest confort trebuie să-ți permiți să plătești asta. Noi aici în Estul Europei, căci asta nu este numai problema României, problema asta o găsești și în Republica Moldova, și în Rusia, Ucraina și în Bulgaria cu siguranță, problema în estul Europei este că cineva care are mașină se crede mai sus, întotdeauna se cred mai presus de pietoni, mai presus de ăia care merg cu tramvaiul că ăia sunt fraieri sau ceva de genul asta...[I: Sunt săraci], și cumva dacă s-ar putea educa oamenii să conștientizeze faptul că tu în fiecare zi te duci cu mașina și pierzi 2 ore în trafic și de fapt nu e trafic, tu ești traficul ăla pentru că tu îl faci, atunci, da cu siguranță Bucureștiul va fi ok și un oraș și mai plăcut. Cel puțin pentru mine cel mai deranjant în București este traficul deși nu circul la ordinea zilei să zicem la birou sau la anumite destinații dar sunt momente când mă depășește traficul de aici. Sunt situații pe care nu mi le pot să mi le explic, cum poate să facă așa ceva un sofer și de ce el face asta gen să blochezi linia de tramvai ca să fii tu mai în față și tramvaiul ăla cu 100 de oameni în spate sunt mai puțin importanți, deci știu și eu să conduc, am și permis, am condus mașini, îmi place, dar cu siguranță nu mi-aș cumpăra o mașină să o conduc în București, nu mi-ar aduce plăcere.”(E., 21-30 ani, consultant de business, Moldovean)

Britanicii și indienii observă tendința de a încălca granițele dintre spațiul pedestru și carosabil prin ignorarea cvasi-generală a bordurilor, și în general a granițelor în modul de folosire a spațiului urban. Este menționată însă și respectarea cvasi-generală a trecerii de pietoni.

“Șoferii opresc la trecerea de pietoni dar traficul este groaznic și oamenii nu respectă regulile”

“Mașini peste tot. Traficul este o problemă uriașă. Conducătorii și drumurile sunt un dezastru, nu se respectă granița (bordura) dintre trotuar și carosabil.”(M, 31-40 ani, journalist, Britanic)

Francezii semnalează lipsa de respect reciproc în trafic a bucureștenilor dar semnalează o îmbunătățire a toleranței față de bicicliști din partea conducătorilor auto, în general însă traficul este perceput ca agresiv.

“Șoferii aflați în circulație nu respectă regulile, majoritatea celor care au mașini scumpe se comportă arogant. De altfel, aceasta este o problemă mai generală în oraș.”(P., 21-30, studentă, franțuzoică)

“Oamenii din București sunt diverși, și este un mare oraș unde se simte competiția. Bucureștenii nu respectă regulile în trafic. Aici orice e conotat colectiv, e conotat negativ.” (C., 31-50, profesor, francez)

Totuși, în ultimii ani se observă progrese în felul în care șoferii se raportează la bicicliști, tinerii implicându-se activ în protejarea acestora.

„Totuși în ultimul timp (ani) se observă o schimbare, oamenii sunt din ce în ce mai implicați în problemele orașului și tinerii au început să fie foarte atenți cu ce se întâmplă pe stradă și să atragă atenția în trafic de exemplu când cineva încalcă regulile. Se îmbunătățește de exemplu și mersul pe bicicletă în București care devine din ce în ce mai popular și mai acceptat.”(P., 31-50 ani, antreprenor social, francez)

Astfel pentru o bună parte din participanții la focus grupuri traficul este problema majoră a Bucureștiului. Traficul este văzut ca un dezastru pentru oraș, pe de o parte din cauza infrastructurii rutiere, a supra aglomerării orașului dar și a modului în care își desfășoară viața urbană cea mai mare parte a bucureștenilor, ce aleg transportul cu mașina față de cel cu bicicleta sau cu transportul public. Spre deosebire de marea masă a bucureștenilor o parte din participanții la focus grupuri, cei din Moldova, Franța și Marea Britanie au subliniat faptul că ei utilizează bicicleta ca modalitate de transport urbană, considerând-o mai eficientă.

„Când te duci pe jos la muncă totul e ok, când te duci cu mașina nu mai e ok deloc.” (C., 31-50 ani, profesor, francez)

Intotdeauna o să fie ambuteiaje, dar ca să scapi de ambuteiaje o variantă este bicicleta, o alta varinată este să folosim mijloacele în comun care ar circula mult mai rapid dacă nu ar fi atât de mulți oameni cu mașinile lor.(I., 21-30 ani, actor, Moldovean)

“Nu e un oraș pentru oameni, pentru pietoni, e doar un oraș pentru mașini. Pietonii sunt ultimii oameni în lista asta a favorizaților în traficul bucureștean.” (I., 20-30 ani, PR, moldoveanca)

Poate fi surprinzător dar marea parte a cetățenilor turci cu care am stat de vorbă, percep traficul din București ca pe o problema cel mult minoră în comparație cu orașele din Turcia, altfel găsesc traficul din București destul de relaxat.

“În Istanbul ai nevoie de o oră și jumătate - două ore să mergi la serviciu, și asta dacă te consideri norocos. Cu transportul public - în Istanbul e bine cu 2 ore dus și 2 ore întors omul e mulțumit.[...] Eu nu prea am mers decât câteva zile, cu afaceri în câteva orașe din Europa, dar doar în centru pentru câteva zile și nu am stat să văd și minusurile și plusurile în aceste orașe, și după cum am spus [Bucureștiul] este un oraș compact. E capitală, trebuie să faci comparație cu alte capitale din Europa, este un oraș mic. Dacă ai nevoie de ceva este destul de ușor să găsești și când ai nevoie de ceva administrativ se găsește totul într-un singur cartier. Mergi pe jos și într-un sfert de oră ajungi peste tot în centrul orașului. “ (S., 31-50, om de afaceri turc)

Nici cetățenii din Italia și Liban nu văd Bucureștiul ca având o problemă mare vis a vis de trafic, comparându-l cu marile orașe din țările lor acesta li se pare mai degrabă normal sau acceptabil pentru un oraș mare. Din contră, unii subliniază calitatea bună a infrastructurii de transport a orașului, un subiect la care revenim mai jos.

“Spre deosebire de China traficul este bine organizat. De exemplu în Beijing șoferii nu opresc la zebra.” (H., >50 ani, preoteasă zen budistă, chinezoaică)

“Condușul e nebun în oraș dar nu este mai rău decât în Beirut. Este un oraș frumos, mare. Cu o infrastuctură foarte puternică, comparabil cu Parisul și alte orașe, prin modul în care au conceput inelul median”(R., 31-50, consultant de afaceri, libanez)

În general, cei ce au trăit mediile urbane mediteraneene ale Italiei, Turciei și Libanului dar și cei din China văd traficul din București ca fiind unul relativ ordonat în comparație cu orașele din țările lor de origine, pe când cei din Franța, Marea Britanie și India constată că traficul în București este haotic și foarte aglomerat.

8. Problema Sărăciei

Bucureștiul este văzut ca un oraș cu multe zone sărace și oameni săraci de către toți cei cu care am stat de vorbă. Observând sărăcia câteodată șocantă din jurul lor, aceasta îi face pe cei veniți să reflecteze asupra rolului lor în București. Astfel, în afară de cei sosiți în București cu scopul direct de a se implica în activități de asistență socială, sărăcia îi face pe o parte din noii rezidenți ai Bucureștiului fie să o respingă fiindcă le creează o senzație de repulsie, fie îi face să se gândească cum ar putea contribui la reducerea ei.

“Eu cu cerșetorii, nu sunt relaxat să interacționez de fiecare dată, poate e un copil, nu știu, e o jenă.”(C, 31-50 ani, profesor, francez)

“E totuși foarte multă sărăcie în București. Dar asta mă face să mă gândesc că ce naiba fac aici, că ar trebui să ajut cumva să fac asistență socială.”(A., 31-50, manager cultural, italian)

O parte din britanicii, francezii și italienii cu care am stat de vorbă au venit în București pentru a lucra în domeniul asistenței sociale, iar alții au ajuns să înființeze ONG-uri sau să se implice în acțiuni de voluntariat, au realizat proiecte prin care au ajutat categorii defavorizate din oraș, unele dintre ele aflate la marginea vieții urbane și sociale a Bucureștiului. De multe ori această marginalitate este și spațială așa cum este cartierul Zăbrăuți din Ferentari, sau ascunsă vederii cum sunt cei ce locuiesc în canalele din jurul Gării de Nord.

“E o situație foarte grea chiar cu munca pe care o facem, sunt multe persoane fără adăpost, noi lucrăm cu persoane care locuiesc în canale. În canal există cam 1200 - 1500 de copii, asta nu putem să spunem că e o situație bună. [...] Sunt multe probleme care nu-mi plac, de exemplu sărăcia care este peste tot.”(K., 20-30, PR- asistentă socială, italiancă)

Printre cele mai invocate probleme sunt problema copiilor și oamenilor străzii, sărăcia extremă și lipsa de atenție din partea autorităților față de oamenii ce locuiesc în canale în zona Gării de Nord. Gara de Nord e semnalată ca un loc al delicvenței și nesiguranței ce a atins apogeul în anii '90, al copiilor străzii și al locuirii în canale. Alte zone foarte sărace sunt zonele Pieței Obor, pasajul Fundeni, Pantelimon, Rahova și Ferentari. Pe de altă parte, experiența locuirii în zonele sărace dă celor ce trăiesc în acest mediu un anumit confort în relație cu „pericolul” delicvenței pe care nu-l mai văd atât de periculos.

Eu știam o familie, umblau cu buzunare prin autobuz. Nici colegii noștri de la facultate nu aveau curaj să urce în [autobuzul 117 să

vină de la Unirii până la capătul lui 117, dar noi știam, uite familia asta se ocupă cu buzunare, ceilalți cu mașini, ne cunoșteam.(S., 31-50, turc)

O buna parte din cei intervievați au un sentiment ambivalent cu privire la zonele locuite în special de romi, astfel cei veniți din Europa Occidentală pun accent pe sărăcia și discriminarea acestora, pe când cei veniți din țările din India, China, Liban și Turcia văd și ei aceste zone ca fiind periculoase și încărcate de delincvență, atrăgând însă atenția asupra discriminării și stereotipizării negative de care zonele și locuitorii lor romi au parte din partea con-cetățenilor.

“Am fost în toate zonele Bucureștiului, în toate sectoarele să zicem, și poate atunci când o să interacționez cu ei, atunci aș putea să îmi dau cu părerea.[...] Problema cu România este problema pe care ei cred că o au cu țiganii și în funcție de asta definesc zonele. Unde ai mai mulți țigani nu este o zonă bună, asta spun oamenii și așa judecă.(R., 31-50 ani, consultant de afaceri, libanez)

“Eu prima oară când am venit, am stat în Ferentari, în Rahova și acolo erau numai oameni de oameni. Acolo era liceul Lumina, noi am stat acolo 2-3 ani, niciodată nu am avut probleme cu ei acolo. Noi la 2-3 noaptea era un non stop acolo și coboram să cumpărăm stick-uri și Cola, Fanta sau ceva de genul ăsta, și niciodată nu s-au atins de noi. Mergeam la Cămătaru- acolo nu era decât o masă de billiard prăpădită, noi nu știam ce e aia club sau discotecă. Aia era plăcerea noastră să mergem la billiard. Ei nu ne ziceau nimic, - sa ne pună să întoarcem buzunarele acolo, niciodată nu am avut probleme cu ei, când ieșeam în oras și ne întâlneam cu ei pe la Universitate sau pe la Unirii ne salutăm și fiecare își vedea de treaba lui. Dar mai târziu mi-am dat seama când ai o familie, un copil, e greu să- traiești lângă ei să audă toată ziua copilul tău cum vorbesc între ei. Acum nu aș putea să mai stau acolo, acum stau lângă Pipera veche.”(S., 31-50 ani, om de afaceri, turc)

Si cetățenii chinezi și turci au spus că sunt atenți să evite zonele populate de Romi ca fiind periculoase, de exemplu doamna care conduce templul budist din Colentina evită să mute locația templului lângă parcul Plumbuita, unde a achiziționat un teren de 180mp pentru că zona este locuită de mulți romi și crede că mașinile celor care vor veni la templu vor suferi probabil furturi ale stergătoarelor, oglinzilor, „nimic serios” după cum afirmă dânsa, dar acestea îi vor face pe oameni circumspecți să vină la templu.

Se observă o adoptare a unor cetățeni din Turcia, China și parțial a celor din Republica Moldova a imaginii des vehiculate despre romi în cultura populară bucureșteană, cu

o puternică tendință de stigmatizare a acestora și a zonelor "știute" ca fiind locuite de mulți romi. Această perspectivă asupra romilor împarte Bucureștiul într-o geografie simbolică cu zone populate în diferite grade de acest grup etnic. Această perspectivă arată un început de re-structurare a locuirii în oraș, cel puțin la nivel perceptiv în funcție de venit și clasă socială. În această geografie etnică și de clasă, mai degrabă imaginată dar care încet-încet capătă și consistență, nordul orașului devine o zonă dezirabilă și affluentă în contrapondere cu sudul orașului din care oamenii mai bine plasați social și economic încearcă să iasă. Totuși aceste zone nu sunt omogene. Există în interiorul fiecărei zone, cartiere care sparg tendința spre omogenizare, un astfel de exemplu este zona Colentina-Doamna Ghica unde se concentrează mulți imigranți din Turcia și China împreună cu o populație de etnie romă și care se află în nord-estul orașului la ieșirea spre Voluntari.

O alta observație ar fi că adoptarea sau respingerea discursului local vis a vis de romi de către cetățenii străini se face în funcție de nivelul de educație al celor cu care am stat de vorbă, și de interiorizarea unei etici de toleranță opuse unei blamări încorpore a unor grupuri sau etnii. Astfel libanezii, britanicii, francezii și italienii au fost cei care au respins cel mai ferm părerile discriminatorii ale localnicilor despre romi și s-au poziționat critic față de discriminarea acestora.

"Discriminarea împotriva romilor este imensă aici și asta ți-o pot spune ca Italian. Aproape toți românii pe care-i întâlnesc aici spun că "uite nu suntem toți tigani aici, spune asta oamenilor din Italia."(A., 31-50, manager cultural, Italian)

III. UTILIZAREA BUCUREȘTIULUI

1. Infrastructura

Am considerat că impresiile cu privire la infrastructura orașului sunt cele ce iau în considerare infrastructura de transport urbană dar și aspecte ale arhitecturii urbane, ale legăturilor pe care Bucureștiul le are cu alte zone și a siguranței clădirilor din București. Ca mai toate impresiile despre oraș evidențiate până aici și părerile cu privire la infrastructura orașului sunt împărțite.

Putem spune că transportul public din București este văzut în general de către participanții la focus grupuri ca fiind unul bun și eficient mai ales în contextul unui trafic dificil. În cadrul transportului public nota de excelență revine transportului cu metroul ce întrunește aprecierea tuturor participanților la discuții, acesta este apreciat pentru confort, siguranță și punctualitate.

Cu toate acestea, construcția noii linii de metrou din Drumul Taberei colectează păreri negative vis a vis de ritmul în care se desfășoară lucrările. Pentru cei ce locuiesc în acea zonă construcția noii linii de metrou Drumul Taberei – Eroilor pare o lucrare fără un sfârșit previzibil, în timp cei ce nu locuiesc în acea zonă sunt mai optimiști și consideră că atunci când lucrările se vor încheia Bucureștiul va avea de câștigat.

Transportul de suprafață întrunește și el în mare parte păreri pozitive din partea mai tuturor participanților la focus grupuri, dar mulți dintre cei ce cu care am stat de vorbă de fapt nu îl folosesc direct ci aud vorbindu-se despre el de la prieteni și colegi care-l folosesc. Cei ce îl folosesc însă au păreri împărțite, unora li se pare destul de bun, deși nu se pune problema punctualității în traficul bucureștean, pe când alții semnalează anumite trasee care suferă din cauza condițiilor proaste din mijloacele de transport și de atitudinea călătorilor și a controlorilor de bilete ai RATB.

“Transportul este bun în București – metroul este bun, nu am avut niciodată probleme, și autobuzele funcționează dar eu nu merg așa mult cu autobuzul. Prietenii care merg cu autobuzul îmi spun că nu este așa bun transportul de suprafață.” (B, 31-50 ani, artist, britanic)

“Dacă ne gândim că Italia este mai bogată aici se pare că lucrurile merg mai bine aici de exemplu, metroul la Roma e foarte murdar peste tot, aici este și autobuz la aeroport, la Roma nu este transport la aeroport. Te simți mai în siguranță mai ales că aici este lume în autobuzule de noapte, eu am locuit la Napoli și nu poți lua metroul după 9.30 pm pentru că nu e nimeni, și e periculos. Și cum toată lumea spune așa binențeles că nimeni nu se duce.” (A., 21-30 ani, asistent social, italiancă)

În mod particular tinerele studente ale Universității Lumina (Universitate înființată de comunitatea turcă din București) au arătat modul abuziv de control al controlorilor RATB. De altfel, tot ele au evidențiat faptul că transportul public de suprafață al Bucureștiului (RATB-ul) nu are un sistem fezabil de control al taxei de călătorie ce aduce inconveniente atât călătorilor care plătesc biletul și RATB-ului.

Infrastructura rutieră a orașului este slab dezvoltată din punctul de vedere al intervievaților chinezi, iar vina revine autorităților, spun o bună parte din aceștia. În contrast, participanții din Turcia și Liban văd Bucureștiul având o infrastructură destul de bună atât la nivelul transportului urban cât și al planificării urbane, chiar dacă arhitectura din perioada socialistă este monotonă ea a fondat o ordine urbană deși de multe ori deficitară.

O alta problema semnalată de câțiva dintre participanții la focus grupuri, este văzută ca puțin dezvoltată și infrastructura feroviară ce nu leagă îndeajuns de rapid și extensiv Bucureștiul de restul țării.

În viitor participanții la focus grupuri fie că sunt turci, chinezi, francezi, britanici speră că infrastructura orașului, inclusiv infrastructura rutieră și feroviară din restul țării se va dezvolta. Unii dintre participanți au menționat și aeroportul Henri Coandă care ca fiind un viitor hub de transport la nivel regional, sperând deasemenea la o mai mare implicare a autorităților pentru o îmbunătățire a acesteia.

2. Locuirea în București

Există o percepție ambivalentă cu privire la peisajul urban al Bucureștiului, așa cum am expus și mai sus acesta este văzut ca fiind fie foarte contrastant, fie foarte omogen. Unii dintre participanți au spus că Bucureștiul este un oraș urât din punct de vedere arhitectural, având însă câteva clădiri istorice frumoase. În special francezii și britanicii îl văd ca pe un oraș nesistematizat din punct de vedere arhitectural, fără o coerență arhitecturală. O parte din participanții turci îl văd ca pe un oraș istoric în tradiția orașelor europene mai mari, ca Parisul de exemplu dar și omogen și bine sistematizat, omogenitatea este dată de miile de blocuri de locuințe construite în perioada socialistă. Chinezii îl văd ca un oraș nedezvoltat, din punctul de vedere al unor participanți chinezi, proiectele de dezvoltare urbană ale Bucureștiului s-au concentrat pe suprafețe mici cu o grijă excesivă față de clădirile vechi, ceea ce a împiedicat în viziunea lor dezvoltarea Bucureștiului la o scară mai mare.

Străinii cu care am stat de vorbă locuiesc în zone diferite ale Bucureștiului, din centru și până în zone mai periferice, dar și zone semi-centrale cum este zona dintre Piața Iancului și Foișorul de Foc. Francezii, Italienii, Britanicii și Moldovenii locuiesc în zonele centrale sau semi-centrale cu clădiri mai vechi, câtorva dintre ei le plac cartierele de blocuri socialiste din diverse motive.

Eu locuiesc pe Matei Voievod, îmi place Bucureștiul pentru că sunt multe case, nu este un oraș prea înalt. Sunt și cartiere întregi de blocuri în București dar sunt și cartiere de case mici, sunt și case vechi și îmi place și asta mie personal. Mie îmi place acest farmec al clădirilor vechi. (P., 31-50 ani, antreprenor social, francez.)

"Și când eram mic eu am locuit într-un cartier de blocuri și din cauza asta când m-am mutat în București și mergeam pe bicicletă foarte mult am descoperit Titanul care îmi place foarte mult. Îmi aduce aminte de copilărie. Ador cartierul Titan, e un cartier care instant mă face fericit. Îmi place enorm, mă gândesc la Madleinne de Proust,

îmi place în orice anotimp, în timp de vară și iarnă. Tot timpul fac turul cartierelor și al parcurilor. Îmi aduce aminte de viața de cartier din anii '60. (P.M., 31-50 ani, profesor, francez)

O zonă de preferință aparte pentru cei mai tineri este Vatra Luminoasă cu blocurile în stil neo-clasic din perioada anilor '50 și cartierul Cotroceni. Însă o bună parte din cei prezenți mai ales dintre Francezi și Italiani au subliniat faptul că co-naționali de ai lor preferă să locuiască în cartierele exclusiviste din nordul capitalei, în satul francez sau în zona Băneasa.

"Locuiesc la Vatra Luminoasă, la intersecția cu Mihai Bravu, acolo majoritatea trăiește la bloc, eu sunt fascinat de acest brutalism. E ceva ce mă inspiră. În Vatra Luminoasă este o zonă mare cu case vechi nu chiar neo-clasice, dar case frumoase, ele se află în spatele blocurilor, și binenteles acest contrast îmi pare foarte bun." (A., 31-50 ani, antreprenor cultural, italian)

"M-am mutat de 3 ori, pe Magheru, Cantemir, Vatra Luminoasă. Nu îmi place să locuiesc în centru este prea mult zgomot. În Vatra Luminoasă este o zonă superbă și foarte calmă. Nu îmi plac cartierele de blocuri gen Lacul Tei unde sunt numai blocuri de 12 etaje, e groaznic de deprimant, ca un labirint imens. În Vatra Luminoasă este și viața de cartier frumoasă. Toata lumea își cunoaște vecinii de lângă, e ceva foarte draguț. (P., 18-30 ani, studentă, franțuzoaică)

"Îmi place Cotroceni care este un exemplu perfect de super-bun cartier cu case foarte frumoase și la fel în Vatra Luminoasă dar îmi place energia asta de la Piața lanoului." (C., 31-50 ani, profesor, francez)

Pipera este unul din cartierele de la periferie care a fost menționat de mai mulți participanți la focus grupuri ca un cartier de rezidență bine plasat și aproape de centrele comerciale și centrele administrative ale orașului.

O bună parte dintre participanții la focus grupuri își desfășoară activitatea profesională (fie că este comercială sau în birouri) în apropierea acestor ansambluri rezidențiale găsind convenabilă apropierea dintre locul de muncă și locuință. De asemenea, un alt avantaj semnalat este apropierea acestora de centrele comerciale cât și de zonele de agrement, cum sunt parcurile sau pădurea Băneasa. Caracterul multi-cultural și multi-național al zonelor rezidențiale din Băneasa și Pipera ne-a fost deasemenea semnalat de către mai mulți participanți la focus grupuri. Chinezii și turcii au și câteva zone construite special pentru străini în estul Bucureștiului, ansambluri rezidențiale ce ar putea fi catalogate ca "gated communities".

Binenteles că o parte din cei ce locuiesc în aceste cartiere rezidențiale găsesc distanța față de oraș inconvenabilă. De exemplu, ansamblul Cosmopolis, aflat dincolo de linia de centură în zona de nord-est a orașului este locuit în mare parte de chinezi, turci și români. Cosmopolis asigură rezidenților curse regulate de transport în centrul orașului. De asemenea, zona Colentina și Doamna Ghica sunt menționate ca fiind zone urbane cu concentrare mai mare de rezidenți chinezi și turci.

Totuși cei care stau în zonele centrale ale orașului sau în cartierele, zonele semi-centrale apreciază distanțele scurte și independența față de mijloacele de transport. Totuși o bună parte din cei ce stau central folosesc ca mijloc de deplasare frecvent bicicleta. O altă problemă subliniată de străinii ce vin să locuiască în București, este lipsa reglementărilor pentru contractele de închiriere a locuințelor.

3. Relațiile cu Instituțiile Publice

Interacțiunea deficitară și complicată cu instituțiile publice, în special cele administrative este una din problemele cele mai menționate la focus grupuri. Deși am întâlnit și câteva atitudini mai pozitive majoritatea celor prezenți s-au plâns de modul în care funcționează Oficiul de Imigrație (Inspectoratul General pentru Imigrări), dar și alte instituții administrative din București. Un aspect important semnalat de participanții la focus grupuri de toate naționalitățile este lipsa informațiilor, a procedurilor clare și mereu schimbătoare și atitudinea de multe ori arogantă sau chiar agresivă a celor ce lucrează în instituțiile publice. Aceasta îi face, mai ales pe cei tineri din cei cu care am vorbit să evoce experiențe "traumatizante" în relație cu această instituție dar și cu instituții cum sunt Ministerul Educației ce echivalează diplomele de studiu. Participanții scot în evidență incongruențe procedurale și de logică cu privire la gestionarea documentelor, a cererii de documente și adevăruri, a modului de eliberare a CNP-ului sau de înlocuire, recunoaștere a permisului de conducere, de echivalare a diplomelor de învățământ. Este subliniată inflexibilitatea dar și arbitrariul deciziilor unor funcționari.

"Cu administratia e dezastru - mereu lipseste ceva, e mereu ceva ce nu merge. Informatia nu este disponibila. In Franta cand este nu este nu, aici mereu se poate discuta. De multe ori este lipsa de logica. Foarte grea interactiunea si incomprehensibila administratia.[...] Prima data cand am venit aici am stat un an si jumătate fara niciun document." (P.M., 31-50, profesor, francez)

"Am folosit institutiile pentru CNP si acolo am avut una dintre cele mai sinistre experiente, ceva asemanator cu Italia. Am petrecut aproape o luna sa obtin acest CNP pentru ca nimeni nu a fost in stare sa imi dea informatia necesara. Interactiunea cu birocratia e

foarte neplăcută, nu există noțiunea de "customer care".(A., manager cultural, 31-50 ani, Italian)

O problemă semnalată este faptul că cei ce lucrează în aceste instituții nu vorbesc limbi străine deși se adresează cetățenilor străini. Această problemă este atenuată de faptul că se produce o schimbare de generație la nivelul angajaților iar oameni tineri sunt angajați în aceste instituții, o parte din aceștia au o atitudine mai pozitivă și cunosc limba engleză, spun intervievații. În același timp nu toți cetățenii străini pot vorbi engleza (marea parte a cetățenilor chiezi de exemplu), deci o mai mare diversificare lingvistică la nivelul angajaților acestei instituții ar îmbunătăți comunicarea și ar diminua stresul.

În această linie cei care au putut observa cum funcționează aceste instituții pe o perioadă mai lungă remarcă o îmbunătățire a acestora. Mai mult, francezii și britanicii aduc în discuție faptul că poliția rutieră este mai tolerantă cu ei iar în unitățile medicale cei ce vin din vest afirmă că sunt tratați mai bine ca străinii decât localnicii.

"Când ești străin am observant că poliția e mai tolerantă. Eu merg cu mașina și o dată din două nu pățesc nimic, sunt certat ca un copil și lăsat în pace". (C., 31-50 ani, profesor francez)

"În spital am fost tratat foarte bine, am fost la urgență și m-au tratat foarte bine, dar bănuiesc că românii nu sunt tratați atât de bine și nu imi place asta." (A., manager cultural, 31-50 ani, italian)

Turcii și chinezii cu care am stat de vorbă sunt de asemenea extrem de nemulțumiți de instituțiile cu care intră în contact. Birocrația stufoasă și faptul că dotările instituțiilor administrative sunt foarte slabe din punct de vedere tehnologic și logistic este de asemenea reclamat. Aceste dotări spun ei, fac ca efortul cetățeanului simplu să fie mult mai mare. Unii dintre ei evita cât mai mult contactul cu instituțiile și cu autoritățile statului.

"Eu evit conștient interacțiunea cu instituțiile statului. Nu știu cum sunt ele, știu ca e foarte mulă birocratie, dar orice aș spune nu ar fi drept pentru că am intenționat să evit orice interacțiune. Nu sunt așa numai în legătură cu instituțiile din România, dar în general am oameni care se ocupă cu acestea, e mai puțin stres pentru mine." (A., 31-50 ani, om de afaceri turc)

"Cu poliția este foarte greu, nu au infrastructură, totul se mișcă foarte greu. De exemplu dacă ai pierdut carnetul de conducere în Iași și locuiești în București e foarte greu de obținut înapoi, poate asta durează luni de zile. Sistemele care se folosesc sunt foarte vechi, trebuie aduse la zi."(E., 20-30 ani, inginer constructor, turc)

De asemenea eficiența redusă este relcamată de turci și mai ales de chinezi, aceștia compară viteza de procesare a documentelor cu cea din țările lor și spun că aici lucrurile se desfășoară mult mai încet.

"În instituțiile din România am observat că oamenii lucrează destul de încet. În Turcia dacă lucrezi într-o instituție de stat trebuie să lucrezi foarte rapid. Aici este foarte încet, de exemplu la biroul de imigrări pentru permisul de ședere stau câteodată pentru reînnoirea lui câte două zile să aștept." (S., 31-50 ani, om de afaceri turc)

Participanții reclamă lipsa lucrurilor simple de gestionare a timpului de așteptare a publicului, cum sunt aparatele care emit numere de așteptare. La fel, lipsa informațiilor, apreciindu-se efortul personal a unor angajați.

Si cetățenii moldoveni din București au aceste observații, dar unii dintre ei observă disponibilitatea angajaților din instituții de a fi toleranți și flexibili în respectarea unor reguli tocmai pentru că sunt basarabeni. Comercianții chinezi au punctat problemele pe care le au cu ANAF-ul și deciziile greu de înțeles sau total arbitrare la care sunt supuși de această instituție. Ei găsesc greu de înțeles măsurile punitive la care sunt supuși de către ANAF și consideră că o abordare constructivă ar fi în beneficiul ambelor părți. Aceasta ar consta în primul rând într-o explicare a regulilor și legilor pe care trebuie să le respecte, apoi ar fi necesară o diminuare a severității pedepselor pentru a nu-i lipsi de posibilitatea de a-și câștiga existența aici.

De asemenea cetățenii chinezi reclamă și deciziilor poliției de frontieră vis a vis de dreptul lor de rezidență aici. Cetățenii chinezi de asemenea remarca dezinteresul total al autoritatilor de a atrage investiții chineze în România, investiții ce ar putea ajunge la zeci de miliarde de dolari din partea firmelor chinezești. De altfel ei se plâng și de slaba implicare a statului în dezvoltarea infrastructurii și a vieții economice din România.

Ca o scurtă concluzie la această secțiune, nu e exagerat să afirmăm că prestația instituțiilor statului din București (și din România) este punctul cel mai slab alături de nivelul de dezvoltare al infrastructurii în discuțiile pe care le-am avut cu cei imigrați în București.

4. Timpul Liber

O bună parte din participanții la cercetarea noastră își petrec timpul liber atât în oraș cât și în afara lui. Pentru aceștia, Bucureștiul este apreciat pentru distanțele mici care-l separă atât de munte cât și de mare. Francezii subliniază faptul că în jurul Bucureștiului nu există puncte de interes turistic. Tot ei subliniază însă și oferta impresionantă de localuri, baruri și restaurante de care dispune Bucureștiul, apreciind diversitatea și creativitatea cluburilor

și a barurilor alternative, evenimentele culturale pe care acestea le organizează. Terasele ce se deschid primăvara sunt menționate ca unul din punctele cele mai placute ale Bucureștiului.

Când ajunge Aprilie sunt mereu foarte mulțumit și vedem mereu terase, nu se găsesc în alt loc atât de multe terase. Pentru mine este incredibil și este o mare plăcere pentru mine. (J., >50 ani, profesor, francez)

Tot ei semnalizează și potențialul pericol venită din lipsa de reglementare acestor baruri și cluburi. Cu toate acestea unora le lipsesc localurile care ar putea oferi mai multa intimitate și posibilități de socializare. Francezii și britanicii au sesizat o atmosferă destul de rece și lipsa interacțiunii între clienții localurilor din București.

"Lipsește locuri calde unde să te simți bine, un restaurant unde să te simți bine. Sunt locuri care ne plac dar nu ne simțim mai bine. Le lipsește, cum să spun, personalitatea. Nu e simplu de făcut conversație. Pentru că în Franța putem vorbi așa cu cineva despre orice. (P., 31-50 ani, antreprenor social, francez)

Fumatul în localuri primește o notă proastă din partea străinilor cu care am stat de vorbă, această practică fiind văzută ca o problemă ce lasă Bucureștiul în urma standardului European sau chiar regional, multi observând că România este ultima țară din UE care încearcă să adopte o astfel de reglementare.

În general francezii se disting printr-o atitudine de *flâneuri* față de București, vorbind despre lejeritatea și curiozitatea pe care o manifestă în relație cu orașul și contrastând atitudinea lor cu a bucureștenilor sau mai general a românilor ce au atitudini mai crispate față de oraș și față de ideea de timp liber. Francezii cu care am stat de vorbă observă că majoritatea romanilor nu au realizat importanța timpului liber și a separării acestuia față de programul de muncă. Ideea că trebuie să muncești tot timpul este încă prezentă în societatea românească, spun ei. Din punctual lor de vedere românii nu știu să traiască, sunt mereu stresați că trebuie să mai facă ceva și nu prea își acordă timp liber.

În București oamenii nu știu să aibă o perioadă de relaxare, vezi asta în anumite cartiere care încep să se imburghezească cum este Floreasca, Dorobanți, poate și în Pipera, nu știu, dar în rest oamenii sunt obisnuiți să lucreze tot timpul, îi vezi că niciodată nu sunt relaxați (P., antreprenor social, 31-50 ani, francez)

O bună parte dintre participanți, fie ca sunt turci, chinezi sau moldoveni subliniază frumusețea parcurilor bucureștene și plăcerea de a-și petrece timpul liber în parcuri. Spre deosebire de ei francezii, britanicii și moldovenii subliniază ieșirile în weekend în afara

Bucureștiului și spun că față de București ieșirile în provincie sunt o desfătare, de fapt multi dintre ei ar dori să locuiască la țară și să vină în oraș doar pentru activitățile profesionale. Printre destinațiile preferate din afara orașului se numără munții și satele montane. Litoralul este și el evidentiat ca fiind un potențial loc de petrecere al timpului liber și al vacanțelor dar este văzut ca mai puțin atrăgător. Turcii, francezii și nici italienii preferă zonele montane, pe când ceilalți sunt interesați de ambele destinații. Mallurile și centrele comerciale sunt în general repudiate ca locuri de petrecere a timpului liber doar cinematografele sunt menționate de către aceștia.

În general activitățile în aer liber și cele din afara Bucureștiului sunt printre cele mai menționate activități. Iar o parte din francezi și chinezi au menționat faptul că merg petrec timp la restaurantele chinezești sau franțuzești împreună cu prieteni de aceeași naționalitate.

IV. FORME DE AGREGARE COMUNITARĂ A NOILOR NAȚIONALITĂȚI

Majoritatea din grupurile de străini cu care am stat de vorbă nu consideră că au “o comunitate” națională în București. Totuși, o parte din cei prezenți la focus grupuri participă, organizează și fac lucruri împreună cu co-naționali de ai lor. Aceste activități sunt diverse și se întind de la spațiul privat la spațiul public, implicându-i de multe ori și pe alți Bucureșteni în activitățile lor.

Francezii au diverse ONG-uri unele dintre ele cu reprezentare internațională cum este Organizația Internațională a Francofoniei cu care cei prezenți spun că au contacte. De asemenea instituții ale statului francez cum sunt Institutul Cultural Francez și Ambasada Franceză aduc cetățenii francezi la evenimente culturale și la ziua națională. Institutul Cultural Francez este una din instituțiile cele mai menționate ca pol de asigurare a interacțiunii naționaliilor francezi. Mai sunt menționate Camera de Comerț Franceză și Biserica Catolică care are mai multe biserici în București. Pe lângă acestea există două asociații ale naționaliilor francezi, pe care cei prezenți le caracterizează ca fiind una mai de stânga și una mai de dreapta. Prima se ocupă cu cauze umanitare și reunește mai degrabă femeii din comunitatea franceză dar și francezi care au venit în București cu misiuni culturale sau educaționale, pe când cealaltă este fondată de către cei care au activități de business și în cadrul căror întruniri discuțiile gravitează în jurul politicii și activităților de business, aceasta fiind dominată de către bărbați. Ansamblurile rezidențiale din Pipera și din Băneasa (Jolie Ville) sunt de asemenea menționate ca fiind zone de coagulare a rezidenților francezi, mai ales a celor care lucrează în multinaționale.

Chinezii și turcii menționează și ei ansamblurile rezidențiale în care locuiesc co-naționali: Cosmopolis, Pipera, doamna Ghica. De asemenea, chinezii menționează restaurantele din Dragonul Rosu, Dorally, China Town, Voluntari și complexul Comercial Europa ca locuri de socializare intra-comunitară. Tot chinezii indică cartierul de vile dinspre Spitalul Fun-

deni și China Town (comuna Voluntari) ca zone rezidențiale chineze. Unii turci, cei religioși menționează rugăciunea la moscheie ca loc de întâlnire cu alți turci, dar aceste întâlniri nu se traduc în socializare ci sunt doar momente de re-vedere și recunoaștere reciprocă, timpul fiind dedicat rugăciunii. Pentru chinezi prezența templului budist din Colentina și a bisericii protestante a creștinilor chinezi de pe strada Popa Rusu, asigură forme de socializare iar în cazul templului budist, și de comensalitate. La templul budist unde am fost și noi într-o vizită se gătește și se servește masa, în timpul căreia zeci de oameni se perindă într-un spațiu mic astfel încât pot schimba între ei câteva vorbe și se pot cunoaște.

Pe de altă parte francezii din București au prieteni și cunoștințe de aceeași naționalitate cu care se văd la mese, în oraș sau în excursii prin țară. Restaurantul cu bucătărie franceză *ICI et LA*, aproape de Piața Romană a fost unul din locurile menționate ca un loc de întâlnire și de socializare. Mai general chinezii și libanezii menționează restaurantele ca locuri de socializare cu co-naționali iar cele câteva puburi din București sunt menționate de către britanici. De asemenea pentru cetățenii turci mai tineri festivalul bucătăriei turcești organizat într-un parc bucureștean anual este un eveniment pe care-l menționează și la care participă.

Două dintre focus grupurile noastre au avut loc în cadrul Universității Lumina de pe șoseaua Colentina, o instituție de învățământ fondată de cetățenii turci din București. Unii dintre cei cu care am stat de vorbă ne-au explicat implicarea comunității turce din București în construcția și dezvoltarea unor instituții de educație începând cu școala primară și până la nivelul universitar. Aceste instituții atrag un număr important de studenți români și străini, iar Liceul Internațional de Informatică este unul dintre cele mai premiate licee în științele exacte din țară și din regiune la concursuri și olimpiade internaționale. Instituțiile de învățământ sunt finanțate din surse private, din donațiile oamenilor de afaceri turci din România organizați într-o fundație, tinzând în același timp să devină instituții de învățământ cu studenți și profesori internaționali. Oamenii de afaceri turci participă și ca voluntari ajutând cu logistica procesul de testare și selecție a elevilor pentru Liceului Internațional de Informatică din toată țara.

Italianii cu care am stat de vorbă au menționat legăturile private cu co-naționali de ai lor, cercuri de prieteni în care își petrec timpul liber, făcând vizite reciproce sau participând la diverse activități culturale în oraș sau la activități profesionale.

Moldovenii spun că o parte din aceștia se socializează în timpul liber în cercuri de moldoveni iar alții sunt implicați în organizarea unor asociații ale tinerilor basarabeni din România și din București. Astfel, studenții proveniți din Republica Moldova și-au organizat grupuri de suport și facilitare a integrării în marile universități bucureștene prin care noii veniți capătă ghidare în viața universitară și urbană bucureșteană de la studenții moldoveni din anii mai mari. De asemenea, studenții basarabeni organizează petreceri dedicate studenților moldoveni în campusurile universitare. Aceste organizații dezvoltate în jurul vieții universitare au legături cu alte centre universitare din România cum sunt cele din

Iasi, Cluj, Timișoara și altele. Dintre noile minorități studiate, moldovenii au dezvoltat cele mai multe organizații bazate pe voluntariat, mai ales în mediul studentesc și au o implicare specifică pentru susținerea cetățenilor care provin din Republica Moldova. Scopul acestora este de a-și ajuta co-naționali să se integreze în societatea românească.

V. Cum se văd Bucureștenii?

Păreră mai generală a participanților la focus grupuri este că bucureștenii sunt văzuți de majoritatea celor cu care am stat de vorbă este că sunt mai puțin ospitalieri decât ceilalți locuitori ai țării care sunt și mai ospitalieri. De altfel, mai toată lumea se declară încantată de atitudinea românilor din provincie față de străini, sesizând mai multă deschidere din partea acestora. În mod special turcii și italienii îi consideră pe români dar și pe bucureșteni ospitalieri, toleranți și asemănători din punct de vedere cultural cu ei.

Un francez observă că bucureștenii suferă de o perspectivă fatalistă asupra vieții și lipsă de combativitate în fața greutăților.

"Oamenii din Bucuresti par un pic fatalisti si in lumea lor, nu le place sa fie deranjati de exemplu pe strada daca intrebi ceva, oamenii sunt destul de reținuți în a te ajuta, pe când în Franța, oamenii simt o obligație în a te ajuta și de a-ți oferi informația necesară." (P, antreprenor social, 31-50 ani, francez)

Francezii și britanicii observă o diferență între felul în care se comportă bucureștenii în spațiul privat și în spațiul public. Astfel, ei consideră că în spațiul privat locuitorii Bucureștiului sunt deschiși și calzi dar în spațiul public afișează reticență ce tradează de fapt frică față de necunoscuți.

"Când nu sunt pe stradă oamenii sunt drăguți și finiți, când sunt pe stradă însă, sunt agresivi. Este neîncredere pe stradă dar apoi în spațiul privat este altceva, oamenii sunt atenți, deschiși, discută." (M.P., 31-50 ani, profesor, francez)

Britanicii remarcă această frică și prin tensiunea în interacțiunea dintre necunoscuți în baruri și puburi, și în final prin lipsa de lejeritate în a interacționa cu un străin. În Marea Britanie barurile și puburile sunt destinate socializării lejere și între necunoscuți.

"Câteodată aici nu este o anumită urbanitate, care nu se vede aici, oamenilor le lipsește politețea. Nu cred că este absolut românesc, dar se vede asta." (M.P, profesor, 31-50 ani, francez)

Britanicii și indienii observă că bucureștenii au o grijă mai mare față de spațiul privat în comparație cu cea față de spațiul public. Câteva tinere din Turcia au observat practica bucureștenilor de a scuipa pe stradă sau mirosul călătorilor din transportul public de suprafață.

Francezii observă lipsa de încredere și cooperare colectivă a bucureștenilor, lucru ce devine evident în trafic așa cum am menționat la secțiunea despre trafic. În privința cooperării colective, tot ei observă, există germele unei schimbări de atitudine și de încredere.

"Oamenii din București sunt diverși, și este un mare oraș aici se simte competiția. Bucureștenii nu respectă regulile în trafic, aici orice e conotat colectiv, e conotat negativ. Acum însă pentru prima oară se simte că oamenii vor să facă ceva colectiv, uite, de exemplu, la protestele despre Rosia Montană."(C., 31-50 ani, profesor, francez)

Exemple de sancționări morale în trafic sau de implicare civică vis a vis de cauzele de mediu (Roșia Montană sau problematica gazelor de șist) sunt văzute într-un context mai larg de activizare a vieții civice la care se adaugă protestele care au izbucnit după incendiul de la Colectiv cu cererile lor axate pe anti-corupție. Aceste proteste începute acum câțiva ani au început să schimbe percepția vis-à-vis de neimplicarea cetățenilor în viața publică. Demisia guvernului Ponta în urma protestelor publice este însă interpretată diferit de diversele naționalități de la focus grupuri. Francezii îl văd ca un act de presiune publică pozitivă, britanicii și indienii ca pe un pas înainte în conștientizarea uriașei probleme a corupției, iar Turcii ca o dovadă a unui stat democratic.

Italianii, indienii și libanezii menționează atitudinea majorității față de romii și mai ales dorința majorității cetățenilor de a fi considerați diferiți de aceștia. În schimb turcii și chinezii sunt mai degrabă influențați de perspectiva majorității localnicilor cu privire la romii dar și de maparea mentală a orașului în funcție de zonele identificate cu populație mai densă romă (exemplul Ferentariului).

"Dacă vorbești cu românii îți vor spune să nu mergi în Ferentari" (R, consultant în afaceri, 31-50 ani, libanez).

Turcii de gen masculin remarcă toleranța sau chiar respectul bucureștenilor față de practicile lor religioase, respectul acestora acordat în mod special practicării rugăciunii chiar în spațiul public sau instituțional, în contrast cu curiozitatea poate chiar agresivă față de *hijab* subliniată de tinerele turcoace care îl poartă pe stradă sau în mijloacele de transport în comun. Și moldovenii observă atitudinea tolerantă a bucureștenilor față de diferențe culturale și mai ales comportamentale, observând că "bucureștenii sunt mai liberi." Și libanezii sunt atenți la gradul de toleranță al bucureș-

tenilor. Chinezii reclamă atitudinea rece sau distantă pe care o păstrează bucureștenii mai în vârstă față de ei și remarcă că generațiile mai tinere sunt mai prietenoase.

Moldovenii îi consideră civilizați și ajutători pe bucureșteni, dar și educați și buni apărători ai propriilor interese, o formă de individualism dar și de acțiune civică atunci când este cazul consideră aceștia. Pentru unii cetățeni moldoveni există pericolul unei alterări culturale prin raspândirea accentuată a practicilor culinare și culturale din Orientul Mijlociu. Dincolo de discursul de superioritate civilizațională des întâlnit la cei proveniți din Republica Moldova cu privire la bucureșteni, aceștia remarcă și diversitatea culturală a bucureștenilor, ceea ce le scade din pedigree-ul "superiorității" culturale sau civilizaționale, ce ar fi "autentică" doar prin nativitate. De asemenea este remarcată intoleranța bucureștenilor față de limba rusă și față de atitudinea basarabenilor de a schimba între rusă și română ca limbă de comunicare.

Chinezii și turcii remarcă nivelul bun de educație al românilor. Britanicii și francezii cred că sunt tratați special de bucureșteni, observând aceasta și în relație cu asistența medicală sau interacțiunea cu poliția. Pentru aceștia, cât și pentru italieni, bucureștenii și românii în general au o părere proastă despre ei înșiși și încă nu știu să aprecieze ce oferă cultura și diversitatea locală având o admirație exagerată față de marile capitale europene ca Londra sau Berlin.

"Imaginea românilor în Franța în ultimii ani este foarte proastă, e clar că e mai bine să fii francez în România decât român în Franța. Dar pe de altă parte spunem că România este o țară francofilă sau francofonă și nu este neapărat așa. Am observat că de multe ori românilor le place să vorbească urât despre Franța și despre francezi. Sunt mai multe cauze pentru asta, imaginea românilor în Franța dar și influența crescută a lumii Anglo-Saxone. Este câteodată o plăcere să urâm și Franța." (P.M, 31-50 ani, profesor, francez)

Francezii apreciază că românii pot fi și naționaliști și observă că nu le place să fie criticați de către străini dar le place foarte mult să se ia în derâdere. O combinație de atitudini pe care o regăsesc și la propria naționalitate unii dintre ei.

Este un dispreț față de poporul român dar și o mândrie în același timp, ca un paradox. (P., 31-50 ani, antreprenor, francez)

Alții observă obiceiul afișării steagului României la unele balcoane sau la geamuri, ceea ce ar părea, spun ei, un gest de naționalism extrem în Franța.

"Există un sens național aici mai puternic ca în Franța, oamenii afișează drapelele în ferestre sau la balcoane, în Franța așa ceva ar fi văzut ca un gest extremist. Oamenii de aici cred că francezii

sunt mai naționaliști dar de fapt nu sunt. Românii sunt mai naționaliști de fapt. Avem o mândrie în Franța dar aici este mult mai multă, pentru că atunci când vorbim despre istoria României sau despre politică, românii spun multe lucruri negative despre România dar dacă eu spun la fel nu e apreciat deloc.” (P.M., 31-50 ani, profesor, francez.)

Unii din participanții italieni la focus grup au subliniat atitudinea ambivalentă a bucureștenilor față de ei, bărbații italieni pe de o parte spun că sunt văzuți pentru ceea ce reprezintă Italia, beneficiind de un interes mai mare din partea femeilor din București iar pe de altă parte sunt văzuți în linia predecesorilor din anii '90.

“E diferită [atitudinea bucureștenilor], în București sunt în mijloc, într-o săptămână pot să mă întâlnesc cu oameni care îmi spun ești binevenit ca italian, că au fost în Italia și au avut o super experiență. Mă întrebă ce dracu faci aici? Suntem proști și suntem șmecheri. Și eu trebuie să-l conving că e ok pentru mine. Și în cealaltă săptămână să întâlnesc oameni care spun: ahh știu italieni, ce dracu faci aici, mafia, femei? [...] Dar cred că mulți oameni ne respectă pentru că știu că este o situație bună în Italia, nu am avut niciodată vreo experiență traumatică. Cu românii e delicat – sunt prietenoși, deschiși, e mai ușor cu femeile ca străin, dar asta nu înseamnă ca bărbații au mai mult imaginea din anii '90: business și femei, poate din cauza asta cu bărbații e mai dificil să intri mai adânc în prietenie. Nu e ușor, îți trebuie mai mult de 2-3 ani ca să construiești ceva cu oameni într-o altă țară, nu e ceva ce se întâmplă imediat. Plus că nu am venit aici să trăiesc ca un expat numai între străini. Încerc la maximum, încerc să fiu onest.” (A., manager cultural, 31-50, Italian)

VI. CUM SE VEDE VIITORUL ÎN BUCUREȘTI?

Ultima temă abordată în discuțiile cu invitații la focus grupuri a fost cum văd ei viitorul orașului, am indicat ca orizont de timp zece ani. Întrebarea a generat unele dintre cele mai vii răspunsuri de la invitații noștri. Răspunsurile s-au orientat către o imagine optimistă a Bucureștiului, cei chestionați imaginându-și în mare parte imaginea unui oraș European sau a unui oraș mai bine dezvoltat. Această transformare este privită atât la nivel social cât și cultural, architectural, al vieții urbane și nu în ultimul rând al imaginii orașului.

O parte din această transformare spun subiecții noștri vine din internaționalizarea tot mai accentuată a bucureștenilor, prin faptul că sunt expuși din ce în ce mai mult unui stil de

viață European, fie prin călătoriile pe care le fac înafara țării, fie prin prezența străinilor și a companiilor internaționale în București.

"Este un segment de populație aici care devine din ce în ce mai asemănătoare cu toate populațiile din restul Europei." (P, 31-50 ani, antreprenor social, francez)

De asemenea unii dintre cei cu care am stat de vorbă au subliniat potențialul economic al Bucureștiului și faptul că poate deveni un pol de investiții și un nod de transport în regiune. Cel ce ne-a dat acest răspuns vede o integrare accentuată a Bucureștiului și a României în spațiul european.

Cred că va fi din ce în ce în ce mai mult o metropolă europeană se va alinia cu celelalte orașe europene. Uite de exemplu cum este cartierul Lipsani care începe să fie la fel ca o zonă din orice mare oraș European. Apoi aeroportul va fi un hub pentru toți Balcanii. Centrul orașului se va îmburgezi, se va gentrifica. Vom asista la răspândirea aceluiaș sistem economic ca în toate țările - poate nu în toți balcanii, dar de asta nu sunt sigur. (P.M., 31-50 ani, profesor, francez)

În mod special francezii și turcii remarcă transformarea Bucureștiului și a României în viitorul nu prea îndepărtat dintr-un loc de emigrare, într-unul de imigrare, de altfel ei sunt printre cei mai optimiști cu privire la viitorul Bucureștiului. Dintre posibilitățile de evoluție nu toate sunt optimiste, de exemplu unii văd și iau în considerare și impactul potențial negativ al zonei în care se află Bucureștiul și România (aproape de Rusia și de Orientul Mijlociu) zone instabile din punct de vedere politic și pe un tren economic negativ.

România se transformă dintr-un loc de plecare într-unul de imigrare. Se pare că românii trebuie să-și revizuiască încet încet imaginea despre ei și să realizeze că oamenii vin aici: chinezii, sirienii. Încep să vină oameni aici din toată lumea, pentru că încep să fie oportunități și o densitate care e mică de oameni, este un port Constanța care e aproape, medicii români pleacă în Franța dar în locul lor vin Bulgari, Moldoveni. Am impresia că nu există încă o obișnuință în a vedea o lume multietnică aici și binențeles este o frică de musulmani. (P.M., 31-50 ani profesor, francez)

Pentru turci, indicatorul unei societăți care se dezvoltă îl constituie toleranța și lipsa xenofobiei, acestea sunt pentru mulți semnele unei posibile dezvoltări accentuate.

"Bucureștiul și România devin multiculturale pentru că nu excludeți oameni și asta înseamnă că vor deveni mai mari. România va avea

un viitor foarte bun dar îi trebuie și o strategie mai bună de a grăbi acest proces, de a construi instituții, cum ai face aceasta printr-o educație mai bună, resurse economice mai bune ca oamenii să facă lucrurile mai ușor și mai bine”.(O., 31-50 de ani, om de afaceri turc)

Unii dintre cei prezenți la focus grupuri au accentuat evoluția diferită a unor zone ale orașului, sesizând zonele care încep să aibă un potențial transformator asupra orașului, zonele în care apar inițiative și antreprenori locali cu dimensiune creativă.

Britanicii și indienii leagă evoluția Bucureștiului de modul în care se va reforma administrația locală, de eliminarea corupției și eficientizarea instituțiilor publice. Investițiile publice în educație și în sănătate sunt de asemenea aduse în discuție ca fiind foarte importante pentru viitorul orașului. Unul dintre participanții la focus grupuri, un medic libanez educat și rezident în România observă absența investițiilor publice din sănătate faptul că statul nu mai construiește spitale și nu finanțează noi posturi în sănătate, ceea ce duce la emigrarea sau demotivarea tinerelor generații.

La nivel cultural unii avertizează despre rolul consumerismului, de construcția prea multor centre comerciale în oraș și distrugerea spațiilor verzi. Unii dintre invitați avertizează și asupra căilor diferite de trenduri sociale și culturale ce se pot naște în București tocmai datorită unei dezvoltări accentuate pe un model de economie capitalistă.

“Cred că îmi e frică că vă veți pierde acest suflet, și cred că va fi o mai mare diferență între bogati și săraci dar cu o față generală mai curată. Într-un fel cu o față mai europeană, știu că dacă continuă pe acest drum va construi un fel de societate americană în România. Asta e consecința venirii a unui număr mare de investitori și a corporațiilor. O să ajute cu mai mulți bani pentru infrastructură dar probabil va deveni un loc care va emula probabil Berlinul, un loc în care oamenii vor vrea să vină pentru că e cool, cu multe lucruri care se întâmplă underground dar nu așa autentic cum este acum. Dar mulți oameni de aici mi-au spus că sunt prea optimist că ne trebuie mai mult de 10 ani, dar poate nu se va întâmpla asta și va rămâne un loc pentru hispteri.

Dar am un sentiment că ar putea și să se prabușească din nou și pentru că România nu e în Schengen și UE e slabă și voi și bulgarii aveți o istorie de 40 - 50 de ani ca sateliți ai sovieticilor. Sau poate or să vină niște extremiști de dreapta la putere și o să se decidă să persecute romii sau homosexualii, dar pe moment este un oraș în care e bine de trăit, e chiar mai sigur decât multe orașe italiene. Dar mie îmi place acum exact așa cum este, prefer în locul Londrei sau Pari-

sului sau Berlinului tocmai pentru că oamenii nu vor să vină aici.” (A., manager cultural, 31-50 ani, Italian).

1. Planuri de viitor

În mare parte cei veniți din Vestul Europei din Franța, Marea Britanie dar și cei veniți din India nu se văd pe o perioadă nedeterminată în București, majoritatea covârșitoare consideră ca vor pleca din București în următorii ani pentru a se întoarce în țările de origine unde viața este mai sigură și mai liniștită. Bucureștiul este considerat un oraș ce nu oferă un nivel al calității vieții destul de mare în comparativ cu orașele din vest. Observațiile concrete se leagă de nivelul câștigurilor financiare din București și din România care sunt mult mai mici pentru întregi categorii profesionale. Cei care sunt căsătoriți cu parteneri români (românce) vor să le ofere acestora posibilitatea de a câștiga mai mult și de a avea o viață mai lejeră în Franța sau în Italia, de exemplu. Pentru cei mai tineri și care își doresc sau au copii, nivelul educației pe care copii lor îl pot primi în București este mai scăzut.

”Nu mă văd aici pentru că peste câțiva ani nu o să mai am energie să stau în acest oraș, mi-ar plăcea să am o familie și nu mă văd aici cu ea.” (P.20-30 ani, studentă, franțuzoaică)

”Cred că și noi o să plecăm din București peste câțiva ani din cauză că soția mea lucrează la urgențe și cred că este mai bine să lucreze în Franța ca medic.” (P. M. 31-50, profesor, francez)

Indienii, nici ei nu se văd pe o perioadă nedeterminată în București fie pentru că au venit aici ca angajați a unor mari companii/corporații cu un contract delimitat în timp și pentru că familiile lor sunt în India. Alții își doresc să meargă către centre mai mari urbane ce oferă posibilități mai bune din punct de vedere profesional ca New York sau Londra. Trebuie să adaugăm că o mică parte dintre cei cu care am discutat se văd părăsind Bucureștiul nu pentru a pleca în altă țară ci pentru a se muta la țară, mai aproape de natură.

În opoziție cu aceștia se situează cetățenii turci și libanezi care își doresc în mare parte să rămână în București și în România pentru că calitatea vieții în raport cu orașele din Turcia este mai mare. O parte dintre aceștia ne-au spus că ar putea face mai mulți bani în Istanbul, însă preferă Bucureștiul pentru ritmul vieții mai liniștit pentru aerul mai curat, pentru timpul mai mic petrecut în trafic și pentru nivelul educației mai bun din România.

Dintre cei cu care am stat de vorbă italienii sunt cei care au dat răspunsurile cele mai diverse și mai contextuale la nivel individual, astfel nu se poate detașa o tendință la

nivelul grupului cu care am stat de vorbă, decât dacă aceasta este luarea în considerare a oportunităților fie de muncă, fie de afaceri în București.

“Trebuie să văd cum se așează situația aici, chiar mă gândeam să deschid un bar sau ceva de genul ăsta pentru că nu vreau să trăiesc din munca la corporație. Deci sunt încă în situația de a explora să văd dacă mai pot sta aici, mai mult să zicem pentru o perioadă de 10 ani.” (A. manager cultural, italian)

Cetățenii din China simt că decizia cu privire la viitorul lor în București sau în România nu le aparține ci aparține autorităților din România – în mare măsură Poliției de Frontieră și Oficiului de Imigrare de care depinde prelungirea dreptului de ședere în România. Majoritatea celor prezenți la focus grup au declarat că ar vrea să rămână în România dar pe perioade de câteva luni care să alterneze cu șederi în China.

Moldovenii prezenți la focus grup vor să rămână în București. Unii dintre ei ar considera o emigrare mai departe în SUA dacă ar putea face acest lucru legal, iar alții își doresc să locuiască în apropierea Bucureștiului dar să lucreze în oraș.

În mare, rezidenții străini din țările de vestice se gândesc că vor părăsi Bucureștiul în următorii ani față de cei din țările de la est de România, cu excepția indienilor, care își doresc să rămână în București. În mare, regăsim și elemente comune între persoane provenite din arii culturale mai extinse ca cei din sudul și estul Mediteranei, care sunt în principal mulțumiți sau chiar încântați de ce le oferă Bucureștiul pe când cei veniți din regiunile estice și nordice orașul consideră că orașul le este o reședință temporară situându-se pe o poziție mai critică, excepție facând în mare cetățenii moldoveni ce se mișcă într-o arie culturală comună. Motivele invocate gravitează în jurul oportunităților oferite de București. Pentru cei din nord-vest (francezi și britanici) și din estul mai îndepărtat (indieni și chinezi) Bucureștiul poate nu este un oraș care să ofere destul de multe oportunități. Cei proveniți din societăți cu un nivel al calității vieții mai ridicat cum sunt orașele și societățile vestice pe de o parte vor să se reîntoarcă în acel loc pentru a-și recăpăta confortul și siguranța pe când cei obișnuiți cu societățile aflate în ultimele decenii într-o dezvoltare accelerată ca India sau China își doresc fie o dezvoltare accelerată a Bucureștiului, în special chinezii, sau oportunități personale mai mari decât le poate oferi orașul la momentul actual considerând fie o întoarcere în țara de origine sau o re-emigrare.

VII. CONCLUZII

Putem distinge câteva linii de caracterizare la momentul actual mai pregnante în imaginea despre București. Astfel, orașul este perceput ca un oraș dinamic, cu o evoluție ascendentă la nivel economic și civic, remarcându-se implicarea tot mai accentuată a tinerelor generații în viața socială. Participanții la focus grupuri văd în continuare o dezvoltare accentuată a Bucureștiului susținut de o dezvoltare a infrastructurii de transport urban și regional, o internaționalizare crescândă a populației orașului și un nivel bun al toleranței culturale și sociale, și mai ales o lipsă a violenței.

Din perspectiva străinilor veniți în București orașul suferă de câteva probleme majore. Acestea sunt congestionarea traficului, mizeria din spațiul public, sărăcia și o slabă dezvoltare a infrastructurii de transport în special cea care leagă orașul de alte centre urbane și de zone ale țării. Toate aceste probleme sunt accentuate de instituții care funcționează neprietenos, impredictibil și foarte complicat din punct de vedere birocratic.

Populația Bucureștiului este văzută ca fiind tolerantă cu străinii dar discriminatorie față de populația de etnie romă locală. Imaginea despre Bucureșteni este mai departe împărțită între civilizație și educație urbană văzută ca bună de către moldoveni, turci, chinezi sau lipsa lor din punctul de vedere al francezilor, britanicilor și indienilor. Planurile cu privire la șederea în București a participanților la focus grupuri depind în mare măsură de ce are orașul să le ofere în comparație cu țara din care provin, ca element de comparație majoră și în mod secundar cu a treia destinație de emigrare. Astfel, pentru vestici Bucureștiul nu oferă un nivel al calității vieții destul de ridicat mai ales în domeniul educației și sănătății. Pe de altă parte pentru cetățenii din China, Liban, Moldova și Turcia, Bucureștiul este văzut ca un loc bun propice pentru o carieră profesională dar și pentru câștiguri mai mari din punct de vedere material. Pentru moldoveni și libanezi orașul este până la urmă un oraș frumos și bun de trait. Pentru Turci în principal acesta oferă un nivel al calității vieții mai bun decât orașele mari din Turcia (Istanbul, Izmir), ei menționând în special calitatea aerului, mediul natural, traficul mai redus și o planificare mai bună a infrastructurii urbane. Putem de asemenea vedea că planurile de viitor ale celor cu care am stat de vorbă vis a vis de oraș sunt fie de rămânare sau de plecare dar într-o perspectivă mai îndelungată, am putea-o formula ca amânată.

În acest studiu am încercat două lucruri. Pe de o parte, am făcut un portet al Bucureștiului prin ochii câtorva imigranți din cele mai numeroase opt comunități, iar pe de altă parte tocmai prin reflexia Bucureștiului și a bucureștenilor în ochii lor am trasat un început de portret al celor opt comunități, cu limitele mari pe care le-am menționat la început. Din studiu reiese faptul că Bucureștiul este perceput diferit de către cei cu care am stat de vorbă în funcție de orașele și țările de origine, și de experiența particulară a fiecărei persoane. Din impresiile celor opt noi naționalități

distingem un oraș complex în transformare care adună atât mulțumiri cât și nemulțumiri, cumva nici unele și nici altele nu sunt exagerate. Înclinăm totuși spre o imagine pozitivă ca o sinteză a celor discutate. Putem spune că noii locuitorii Bucureștiului au un optimism ponderat dar sănătos cu privire la viitorul orașului așa cum au și vis a vis de viitorul lor.

DESPRE PROIECT

Proiectul “Noile minorități din municipiul București” face parte din misiunea Asociației Mișcarea pentru Acțiune și Inițiativă Europeană de a descoperi Bucureștiul așa cum este el astăzi, așa cum l-au modelat toți oamenii care i-au trecut pragul. Impactul noilor minorități se vede la fiecare pas, iar noi am pornit în căutarea celor care, de drag sau de nevoie, au ales Bucureștiul să le fie casă.

Demersul nostru a pornit în aprilie 2015, când am adunat echipa de cercetare formată din masteranzii în antropologie de la SNSPA coordonați de antropologii Monica Stroe, Bogdan Iancu și Vintilă Mihăilescu. Ei au petrecut câteva săptămâni pe teren, în căutarea oamenilor și locurilor care îmbogățesc diversitatea culturală a Bucureștiului. Din Pantelimon în Piața Gemeni și din Centrul Vechi în Colentina, ei au întâlnit oameni care au ales Bucureștiul și care au împărtășit cu noi povestea stabilirii lor aici. Rezultatele cercetării lor se regăsesc pe site-ul dedicat proiectului – newminorities.com – în cadrul rubricilor “Povești” și “Jurnal de teren”. De asemenea, secțiunea “Comunități” reunește fișele pentru fiecare comunitate cercetată – chinezi, turci, libanezi, indieni, moldoveni, britanici, francezi și italieni. Tot pe site-ul proiectului, la secțiunea “Cercetări MAIE” sunt reunite patru rapoarte ce prezintă impactul cetățenilor străini asupra Bucureștiului. Aceste rapoarte ilustrează diversitatea culturală a orașului și atitudinea bucureștenilor față de noile schimbări culturale și demografice din București.

În același timp, mergând pe urmele, dar mai ales pe sunetele celor opt comunități, regizorul Mihai Grecea a construit “simfonia” diversității culturale a Bucureștiului în filmul *Sunetele Bucureștiului/ Sunetele Bucureștiului*.

Pe parcursul a cinci luni, 176 de elevi au participat la opt ateliere educative pentru elevii de liceu din București. Toleranța și solidaritatea sunt valori pe care am dorim să le cultivăm și în rândul celor mai tineri, de aceea prin intermediul fotografiei, filmului, teatrului și artelor vizuale am urmărit să încurajăm liceenii să aprecieze diversitatea culturală a orașului.

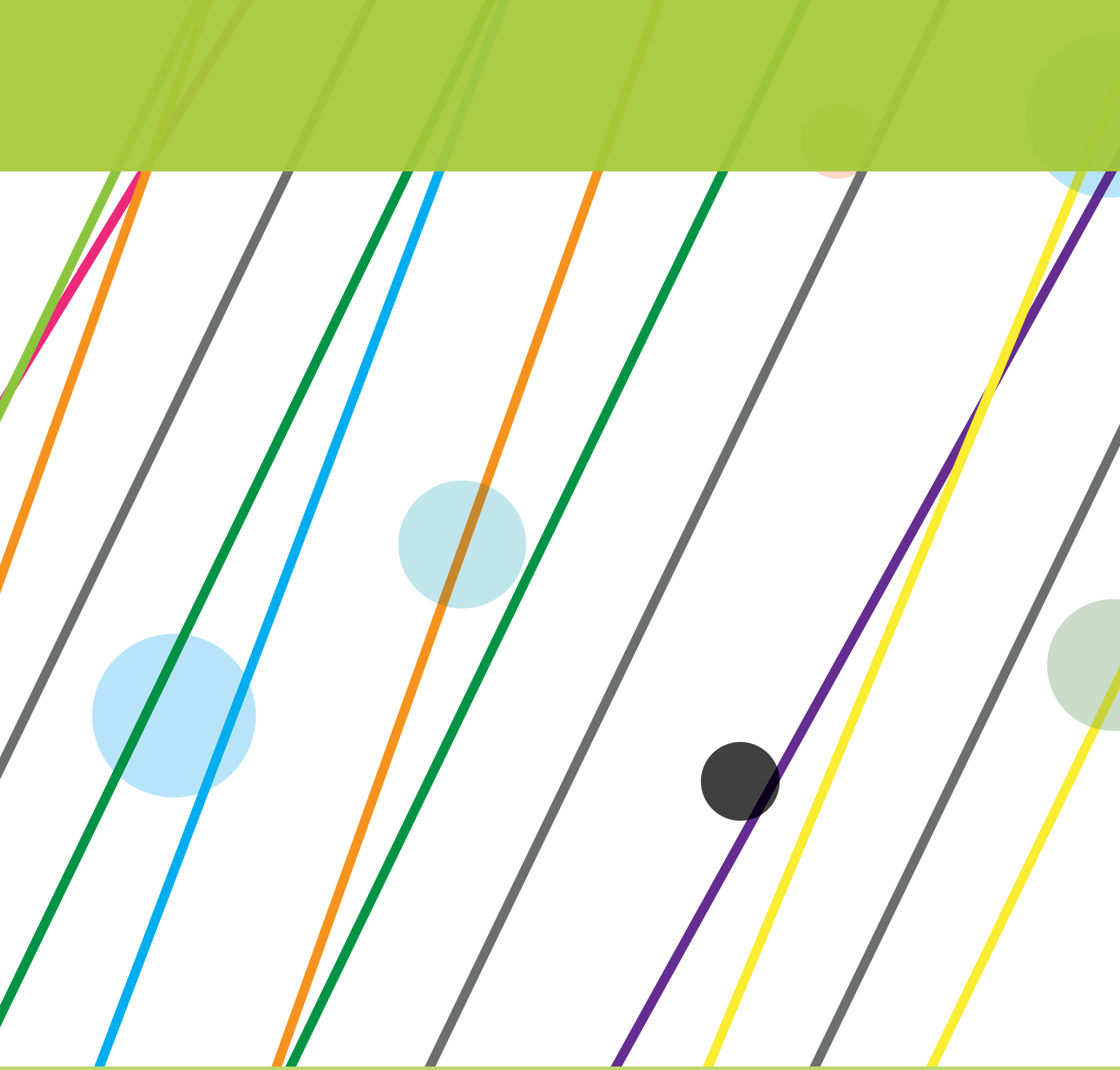
Proiectul “Noile minorități din municipiul București” se bucură de sprijinul a numeroase organizații nonprofit, instituții și canale media, cărora le mulțumim pentru ajutorul în promovarea diversității culturale a orașului

DESPRE MAIE

Asociația Mișcarea pentru Acțiune și Inițiativă Europeană (M.A.I.E) este o organizație non-guvernamentală creată în anul 2012 cu scopul de a contribui la dezvoltarea armonioasă a României într-o societate bazată pe cunoaștere, creativitate, inovație și respect pentru diversitate. Prin implementarea de programe și proiecte sustenabile în domeniile cultural, educațional, social și al participării civice, echipa M.A.I.E. creează cadre ce susțin manifestarea principiilor și valorilor europene și promovează participarea activă la dezvoltarea societății civile. Conștientizarea și promovarea diversității, precum și întărirea dialogului intercultural reprezintă obiectivele asociației care au dat naștere proiectului “Noile minorități din municipiul București”. Până în prezent, asociația M.A.I.E. a derulat proiecte culturale îndreptate spre sprijinirea educației culturale, promovarea și protejarea patrimoniului cultural și susținerea creației contemporane. Printre proiectele implementate de asociația MAIE amintim: O oră pentru Democrație, Case Vii, Diversitatea culturală a spațiilor de locuit din București și împrejurimi, Campus Creativ.

Pentru mai multe informații
despre proiect vizitați site-ul nostru

www.newminorities.com
www.maieuropean.ro

www.newminorities.com

| www.eeeagrants.org | www.fonduri-diversitate.ro | www.maieuropean.ro |
Proiect finanțat printr-un Grant oferit de Norvegia, Islanda, Liechtenstein și Guvernul României